



**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ  
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**  
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ

## **ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**«Розвиток фахової  
компетентності  
майстрів виробничого  
навчання закладів  
професійної освіти  
в умовах інноваційних  
освітніх викликів»**



## БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ  
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»  
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

**ЗАТВЕРДЖЕНО:**

**Вченою радою**

**Білоцерківського інституту неперервної  
професійної освіти**

**«17» січня 2023 року протокол № 1**

**Введено в дію наказом директорки  
Білоцерківського інституту неперервної  
професійної освіти  
від «18» січня 2023 року № 01-01/04-О.Д.**

**Директорка**

**В.В. Сидоренко**



## ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

***«Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання  
закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів»***

Напрямок: педагогічні працівники закладів освіти галузі знань: 01 Освіта

**БІЛА ЦЕРКВА 2023**

УДК: 61:377.4

Рекомендовано до друку Вченою радою Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «Університет менеджменту» НАПН України  
(протокол № 1 від «17» січня 2023 року)

#### **Автори-розробники:**

**Сидоренко Вікторія Вікторівна** – директорка Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, докторка педагогічних наук, професорка;

**Юденкова Олена Петрівна** – доцентка кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, кандидатка педагогічних наук;

**Шевчук Світлана Степанівна** – старша викладачка кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти

#### **Рецензенти, ключові стейкхолдери:**

**Баркар Вікторія Іванівна** – в.о. директора Державного навчального закладу «Білицький професійний ліцей», викладачка української мови та літератури;

**Мартинюк Наталія Вікторівна**, директорка Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Черкаській області;

**Масліч Світлана Володимирівна**, заступниця директора з навчально-методичної роботи Державного професійно-технічного навчального закладу «Вінницьке вище професійне училище сфери послуг», кандидатка педагогічних наук

**Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти «Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів».** Вікторія Сидоренко, Олена Юденкова, Світлана Шевчук. Біла Церква, 2023. 78 с.

Нові соціокультурні та освітні виклики спричинюють видозміну завдань, професійних функцій майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти. Відповідно до професійного стандарту майстри виробничого навчання займаються організацією та здійсненням професійно-практичної підготовки (виробничого навчання та виробничої практики) робітничого потенціалу країни, від якого залежить добробут та економічне відновлення України.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти «Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів» є нормативним документом для організації освітнього процесу на курсах підвищення кваліфікації за різними формами і моделями навчання. Програма містить комплекс освітніх компонентів, зокрема змістових модулів, варіативних модулів (спекурсів) тощо, спрямованих на досягнення визначених результатів навчання.

Освітньо-професійна програма передбачає досягнення результатів навчання у формі розвинутих та/або вдосконалених ключових, загальних та фахових компетентностей, визначених професійним стандартом «Майстер виробничого навчання», Європейською рамкою кваліфікацій, Рамковою програмою оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, що схвалена Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу. Зміст освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання зорієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегрує основні методологічні підходи і принципи освіти дорослих.

Результатом підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання за освітньо-професійною програмою «Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів» є підготовка конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг фахівців, які здатні забезпечувати випереджувальність розвитку країни в умовах війни та період повоєнного відновлення, готові виконувати роль консолідаторів нації, активно зреалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг.

## ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО ДО ЗАМОВНИКІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ .....	5
<b>I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ.....</b>	<b>9</b>
1.1. Унікальність освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації .....	9
1.2. Конкурентоспроможність освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації.....	11
1.3. Рівень освітніх послуг, які надає освітньо-професійна програма.....	14
<b>II. ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІД- ВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....</b>	<b>16</b>
2.1. Гарант освітньо-професійної програми.....	16
2.2. Мова викладання.....	16
2.3. Доступ до освітньо-професійної програми та визнання результатів навчання...	16
2.4. Оприлюднення.....	17
<b>III ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....</b>	<b>18</b>
3.1. Обсяг освітньо-професійної програми.....	18
3.2. Рівень освітньо-професійної програми.....	18
3.3. Проектування, мета та основні завдання освітньо-професійної програми.....	20
3.4. Характеристика освітньо-професійної програми.....	21
3.4.1. Функціональна спрямованість.....	21
3.4.2. Фокус Програми.....	21
3.4.3. Модель, форма і графік реалізації програми.....	22
3.4.4. Строки дії програми.....	22
3.4.5. Цільова група.....	22
3.4.6. Місце реалізації програми.....	22
3.4.7. Кількість слухачів у групі.....	22
3.4.8. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою.....	22
3.4.9. Вимоги до викладачів.....	23
3.4.10. Вартість/безоплатність освітньої послуги.....	23
3.4.11. Навчання і викладання за освітньою програмою.....	23
3.4.12. Науково-методичне забезпечення освітньо-професійної програми.....	24
3.4.13. Контрольні заходи.....	24
3.4.14. Документ, що видається за результатами навчання на курсах підвищення кваліфікації.....	25
3.4.15. Продовження навчання.....	25
3.4.16. Науково-методичний супровід професійного розвитку фахівців у міжкур- совий період.....	25
<b>IV МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ....</b>	<b>29</b>

<b>V. ПРОФІЛІ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.....</b>	<b>31</b>
5.1 Ключові компетентності.....	31
5.2 Загальні компетентності.....	36
5.3. Фахові компетентності.....	38
<b>VI. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ.....</b>	<b>40</b>
<b>VII. ЗМІСТ І НАВЧАЛЬНІ СКЛАДНИКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....</b>	<b>47</b>
7.1 Навчальні модулі освітньо-професійної програми.....	47
7.2 Навчальний план освітньо-професійної програми.....	53
<b>VIII. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ.....</b>	<b>57</b>
<b>IX. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....</b>	<b>64</b>
<b>ДОДАТКИ</b>	<b>66</b>
<b>Додаток А.</b> Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення трудових функцій.....	<b>66</b>
<b>Додаток Б.</b> Професійні вимоги (компетенції) до майстра виробничого навчання відповідно до професійного стандарту «Майстер виробничого навчання».....	<b>71</b>

## ВСТУПНЕ СЛОВО ДО ЗАМОВНИКІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Розвиток економіки держави залежить від підготовки конкурентоспроможного на світовому й вітчизняному ринку праці персоналу. Проте система розвитку робочої сили в Україні характеризується яскраво вираженими структурними проблемами і низькими показниками ефективності порівняно з міжнародними стандартами, професійно-кваліфікаційним дисбалансом попиту і пропозиції, відсутністю у працівників і випускників закладів професійної освіти затребуваних роботодавцями навичок і компетенцій.

В умовах воєнного стану система професійної освіти в Україні зазнає докорінних змін, спричинених низкою **глобальних викликів**: по-перше, *глобалізація*, що спонукає до жорсткої конкуренції у боротьбі за ресурси, у тому числі за кваліфіковані кадри; по-друге, *диджиталізація суспільства*, що пришвидшує темпи діяльності та розвитку освіти; по-третє, *демографічні зміни*, що потребують швидкої адаптації закладів освіти до діяльності в нових демографічних та соціальних умовах, необхідність упровадження освіти протягом життя і відповідних андрагогічних технологій; по-четверте, *невідповідність змісту та якості професійної освіти актуальним потребам суспільства та національної економіки*, низька інтенсивність взаємодії з наукою та бізнесом, роботодавцями та ключовими стейкхолдерами<sup>2</sup> тощо.

Використання на підприємствах сучасного обладнання і устаткування вимагає від працівників професійної мобільності, гнучкості й адаптивності, високого рівня узагальнених професійних знань, що дозволяють виконувати професійну діяльність на новому рівні. Крім оволодіння цифровими навичками, роботодавці роблять ставку на кросфункціональність персоналу, розвиток надпрофесійних, наскрізних навичок. **Попитом користуються фахівці, які працюють «на перетині» професій**, володіють широким спектром умінь, навичок, інтересів, здатні працювати у багатомовних і мультикультурних середовищах, на перетині різних наук, сфер, галузей як своїх постачальників, так і споживачів. Водночас якість підготовки фахівців не відповідає вимогам сучасного виробництва, ринкової економіки та затребуваним на ринку праці професійним кваліфікаціям, компетентностям, умінням та навичкам. Тому об'єктивно є потреба в урахуванні соціально-економічних викликів, вимог світового і вітчизняного ринку праці на нові компетентності, кваліфікації та трансформування їх у компетентнісно орієнтовані моделі, освітні програми (зокрема короткострокові) професійної підготовки фахівців, перенавчання і підвищення кваліфікації виробничого персоналу, навчання безробітних громадян, надання профорієнтаційної допомоги учнівській молоді та іншим категоріям населення тощо.

Підготовка нової генерації кваліфікованого, компетентного і конкурентоспроможного персоналу залежить від своєчасного вивчення попиту на нові фахові компетентності та спеціальності, необхідні в умовах війни та повоєнного відновлення країни, а також від

<sup>1</sup> **Ринок праці (labour market)** – ринок, що забезпечує людей роботою і координує відносини в сфері праці. Існує два підходи до визначення поняття:

1) вузьке тлумачення, згідно з яким ринок праці обмежується сферою купівлі-продажу робочої сили, тобто на ньому перебувають особи, які шукають оплачувану роботу за наймом і власники, які хочуть найняти працівників для роботи на своїх підприємствах;

2) розширене тлумачення, згідно з яким на ринку праці перебуває все економічно активне населення, тобто включаються всі зайняті, незалежно від статусу і пошуків іншої чи додаткової роботи, і всі безробітні, незалежно від того, шукають вони оплачувану роботу чи намагаються організувати власний бізнес [20].

<sup>2</sup> **Стейкхолдери** (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

інформаційно-ресурсного, організаційно-методичного та наукового забезпечення безперервного професійного розвитку фахівців відповідно до цілей і пріоритетів державної освітньої політики. Для закладів професійної освіти на сьогодні є важливим не лише забезпечення споживачів освітніх послуг певною професією, що користується попитом на ринку праці, а досягнення ними певного кваліфікаційного рівня, розвиток ключових і фахових компетентностей для навчання впродовж життя. Це, у свою чергу, передбачає модернізацію змісту і форм, удосконалення сучасних моделей підготовки і підвищення кваліфікації<sup>3</sup> фахівців.

У Національній доповіді про стан і перспективи розвитку освіти в Україні [7] акцентовано увагу на тому, що викладачі і майстри виробничого навчання недостатньо володіють сучасними навичками, зокрема застосування інноваційних педагогічних технологій, розроблення й використання SMART-комплексів, розвитку кар'єрної, підприємницької, енергозберезувальної, здоров'язберезувальної, самоосвітньої та інших компетентностей, необхідних кваліфікованим робітникам в умовах сучасного ринку праці. Недостатня сформованість компетентностей і кваліфікацій педагогічних працівників спричинена застарілими підходами до професійної психолого-педагогічної підготовки, нерозвиненістю технологічної та цифрової культури, навичок освітнього самоменеджменту, що потребує інноваційного науково-методичного супроводу підготовки і підвищення кваліфікації сучасних фахівців.

Нові соціокультурні та освітні виклики спричиняють видозміну завдань, професійних функцій майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти. Відповідно до професійного стандарту майстри виробничого навчання займаються організацією та здійсненням професійно-практичної підготовки (виробничого навчання та виробничої практики) робітничого потенціалу країни, від якого залежить добробут та економічне відновлення України. Шляхами вдосконалення процесу підготовки майбутніх кваліфікованих робітників є:

- забезпечення приведення до відповідності освітніх програм, рівня якості підготовки здобувачів професійної освіти потребам ринку праці, вимогам роботодавців та ключових стейкхолдерів;
- системний моніторинг потреб ринку праці, трансфер технологій у виробництво та їх ефективне впровадження в підготовку кваліфікованих робітників;
- адаптація освітніх програм і термінів навчання відповідно до запитів, потреб, індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти з урахуванням реалізації права на освіту впродовж життя шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти.

**Основна мета професійної діяльності майстра виробничого навчання** – організація та здійснення професійно-практичної підготовки, зокрема виробничого навчання та виробничої практики. Робоче місце майстра виробничого навчання розташоване в навчально-виробничій майстерні, кабінеті педагогічних працівників (майстрів), на полігоні, ділянці, автодромі, трактородромі, в навчально-виробничому підрозділі, навчальному господарстві, безпосередньо на виробництві чи у сфері послуг.

Нормативно-правове забезпечення діяльності майстра виробничого-навчання ґрунтується на окремих положеннях Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», посадовій інструкції, «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 [16], професійному стандарті «Майстер виробничого навчання».

Відповідно до **професійного стандарту «Майстра виробничого навчання»** (далі – Стандарт) [8], визначено перелік загальних компетентностей майстра виробничого навчання,

<sup>3</sup> Підвищення кваліфікації – набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань (Закон України «Про освіту» (Стаття 18 «Освіта дорослих).

зокрема: здатність адаптуватись до умов освітнього середовища; здатність до академічної та професійної мобільності; здатність нести персональну відповідальність за результати прийняття професійних рішень; здатність до комунікацій у межах професійної діяльності. виявляти лідерські якості; діяти в нестандартних ситуаціях; працювати в команді; запобігати конфліктним ситуаціям; здатність до самовдосконалення; діяти як відповідальний громадянин і брати участь у соціальному житті тощо.

Серед професійних компетентностей майстра виробничого навчання за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них, професійним стандартом<sup>4</sup> «Майстра виробничого навчання» визначено трудові функції (**Додаток А**):

- **планування та організація освітнього процесу** (здатність до підготовки та оновлення навчально-методичних документів з планування професійно-практичної підготовки та ведення обліково-звітної документації; застосовувати різні джерела інформації щодо планування та організації освітнього процесу; використовувати результати психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти тощо);
- **здійснення освітнього процесу** (здатність здійснювати продуктивну комунікацію зі здобувачами освіти, батьками, колегами та ін.; використовувати теоретичні знання та навички виконання типових завдань і здійснення технологічного процесу за робітничою спеціальністю в певній галузі виробництва; експлуатувати виробниче устаткування; застосовувати інноваційні педагогічні технології; формувати освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний, творчий та духовний розвиток здобувачів освіти тощо);
- **здійснення методичної роботи** (здатність розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики; використовувати цифрові технології для розв'язання методичних завдань; бути здатним до інноваційної діяльності, апробації та поширення її результатів; аналізувати та використовувати позитивну педагогічну практику);
- **професійний розвиток** (здатність до самоаналізу та коригування власної професійної діяльності з урахуванням результатів педагогічного впливу; розробляти та реалізовувати програму професійного самовдосконалення; проводити майстер-класи, відкриті уроки, тренінги тощо; вживати заходи для збереження фізичного та психологічного здоров'я, профілактики професійного вигорання);
- **супровід планування кар'єри здобувачів освіти та зв'язок з ринком праці** (відстежувати динаміку професійного становлення здобувачів освіти; консультувати з питань планування та побудови кар'єри; забезпечувати підтримку технічної, творчої та підприємницької активності здобувачів освіти; взаємодіяти з представниками державної служби зайнятості, соціальними партнерами з питань виробничої практики, працевлаштування тощо).

Законодавством передбачено обов'язкове підвищення кваліфікації<sup>5</sup> педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років під час прийняття на роботу і періодично, один раз на три роки, навчання згідно з типовим тематичним планом і програмою навчання з питань охорони праці посадових осіб, щорічне спеціальне навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, протипожежного захисту для майстрів виробничого навчання, задіяних на роботах з підвищеною небезпекою.

<sup>4</sup> Стандарт освіти визначає: вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів навчання здобувача освіти відповідного рівня; загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти; інші складники, передбачені спеціальними законами (Закон України «Про освіту» (стаття 32)

<sup>5</sup> Курси підвищення кваліфікації проводяться для набуття здобувачем освіти нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань (Закон України «Про освіту» (Стаття 18. Освіта дорослих).



**Підвищення кваліфікації** – важливий чинник безперервної освіти дорослих, складник формальної, неформальної та інформальної професійної освіти<sup>6</sup>, організована форма навчання дорослих.

Метою підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників є підготовка інноваційного педагога відповідно до державної освітньої політики, з урахуванням суспільних викликів, роботодавців та ключових стейкхолдерів, який поєднує у своїй професійній діяльності теоретичну та практичну підготовки, має сформовані ключові, загальні та фахові компетентності, готовий конкурувати і бути активним суб'єктом на ринку праці.

Перед закладами професійної освіти стоять нові завдання щодо підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання.

**Метою підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти** є підготовка кваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці фахівців на засадах компетентнісного підходу, здатних до вибору індивідуальної освітньої траєкторії, навчання впродовж життя, розвитку професійної кар'єри, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, які здобули ключові і фахові компетентності<sup>7</sup>, навичок hard skills і soft skills з урахуванням їхніх професійних інтересів, здібностей, можливостей, відповідно до державної політики в галузі освіти, вимог роботодавців і ключових стейкхолдерів.

**Кінцевий результат підвищення кваліфікації – умотивовані активні здобувачі кваліфікацій, які прагнуть безперервного професійного розвитку, самореалізації і кар'єрного зростання:**

- **цілісна особистість** (усебічно розвинена, здатна до вибору індивідуальної освітньої траєкторії, навчання впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, розвитку професійної кар'єри, підприємництва та самозайнятості);

- **фахівець** (конкурентоздатний на ринку праці професіонал, яка набуває ключових, професійних і загальнопрофесійних компетентностей відповідно до власних інтересів, здібностей, можливостей, потреб економіки та суспільства);

- **відповідальний громадянин** (успішна особистість з активною громадянською позицією, морально-етичними якостями, відповідальна за результати власної діяльності задля сталого розвитку).

Для безперервного здобуття професійних кваліфікацій упродовж життя, поєднання навчання на виробництві, у закладах професійної та вищої освіти всіх типів та форм підпорядкування, визнання професійних кваліфікацій передбачено створення єдиного освітнього простору професійної освіти і навчання.

---

<sup>6</sup> **Формальна освіта** – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою (Закон України «Про освіту» (Стаття 8. Види освіти).

**Неформальна освіта** – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

**Інформальна освіта (самоосвіта)** – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

<sup>7</sup> **Компетентність** – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (Закон України «Про освіту» (стаття 18 «Освіта дорослих).

# I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

## 1.1 Унікальність освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти «**Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів**» є нормативним документом для організації освітнього процесу на курсах підвищення кваліфікації за різними формами і моделями навчання. Програма містить комплекс освітніх компонентів, зокрема змістових модулів, варіативних модулів (спекурсів) тощо, спрямованих на досягнення визначених результатів навчання<sup>8</sup>. Після успішного опанування програми педагогами розвиваються або вдосконалюються необхідні для якісного виконання професійних завдань і функцій компетентності.

Освітньо-професійна програма передбачає **досягнення результатів навчання у формі розвинутих та/або вдосконалених ключових, загальних та фахових компетентностей**, визначених професійним стандартом «Майстер виробничого навчання», Європейською рамкою кваліфікацій, Рамковою програмою оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, що схвалена Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу.

Цілі програми і програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів (документи що підтверджують залучення стейкхолдерів – угоди (меморандуми) про співпрацю, протоколи засідань кафедр, Вченої ради БІНПО, Ради з якості освіти тощо), урахуванням тенденцій ринку праці, галузевого і регіонального контексту, а також досвіду аналогічних програм.

Програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії Інституту.

**Освітньо-професійна програма для організації освітнього процесу підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти** встановлює:

- профілі ключових та фахових компетентностей майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти;
- вимоги до змісту підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання на засадах компетентнісного, андрагогічного, акмеологічного, діяльнісного, людиноцентрованого, системного тощо підходів;
- нормативний зміст підвищення кваліфікації слухачів, сформульований у термінах результатів навчання (компетентностях), досягнення яких передбачає оновлення, удосконалення, розвиток системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок, які здобуті за 5, 6 і 7 кваліфікаційними рівнями вищої освіти Національної рамки кваліфікацій (НРК);
- вимоги до вибіркового складника підвищення кваліфікації;

<sup>8</sup> **Результати** – це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів (Закон України «Про освіту»)

- нормативні терміни навчання за різними моделями і формами навчання;
- види контролю якості освітнього процесу.

Освітньо-професійну програму укладено з урахуванням засадничих принципів **Європейської кредитно-трансферної системи**. Відповідно до «Положення про впровадження європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти» метою її запровадження в Інституті є забезпечення якості вищої освіти та інтеграція національної системи вищої освіти в європейське та світове освітнє співтовариство. Для цього передбачається запровадження стандартів, рекомендацій та основних інструментів мобільності Європейського простору вищої освіти (ЄПВО), що сприятиме сумісності, порівнянності, визнанню періодів та термінів навчання у закладах вищої освіти.

Зміст програми на підставі поєднання модульних технологій і залікових кредитів забезпечує реалізацію комплексної мети підвищення кваліфікації.

Зміст освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти «Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів» орієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, відповідає європейським і світовим стандартам якості освіти<sup>9</sup>.

Освітній процес за освітньо-професійною програмою підвищення кваліфікації зорієнтовано на *формування всебічно гармонійної особистості, здатної до безперервної освіти впродовж життя, професійного розвитку, постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, у різних галузях техніки, технологій, системах управління, організації праці в умовах ринкової економіки, розвитку інноваційно-інформаційного потенціалу держави, організовується з урахуванням можливостей сучасних цифрових, андрагогічних, акмеологічних тощо технологій навчання.*

Роботодавці і ключові стейкхолдери безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені **до процесу періодичного перегляду освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації та інших процедур забезпечення її якості як партнери.**

**Освітній процес за освітньо-професійною програмою спрямовано на:**

- підготовку кваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці фахівців на засадах компетентнісного підходу, які здобули освітні та професійні компетентності відповідно до їхніх інтересів, здібностей, можливостей, потреб національної економіки та знаннєвого суспільства, із залученням до освітнього процесу висококваліфікованих працівників виробництва та сфери послуг, шляхом державно-приватного партнерства у сфері професійної освіти та взаємозв'язку з ринком праці;
- безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців за індивідуальною освітньою траєкторією<sup>10</sup> відповідно до потреб, особливостей

<sup>9</sup> **Якість освітньої діяльності** – це рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг (Закон України «Про освіту»)

<sup>10</sup> **Індивідуальна освітня траєкторія** – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план (Закон України «Про освіту»)

і можливостей замовників освітніх послуг, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності;

- створення людиноцентрованого освітнього середовища за різними моделями і формами навчання, за якого замовник освітніх послуг виступає суб'єктом із власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, який спроможний бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу;
- підвищення якості та ефективності навчання шляхом застосування сучасних освітніх технологій.

**Освітній процес побудовано за засадах відкритості** (самостійна роль суб'єкта в процесі навчання, варіативність і можливість вибору параметрів процесу навчання, доступ до інформації тощо), **безперервності** (систематизований і цілеспрямований процес набуття необхідних для успішної творчої професійної діяльності компетенцій упродовж життя тощо) і **трансформації у сферу освітніх послуг** (орієнтація на міжнародні професійні стандарти, урахування індивідуальних освітніх потреб особистості, створення умов для якісної безперервної освіти тощо).

## 1.2 Конкурентоспроможність освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації

Освітньо-професійна програма визначає науково обґрунтований зміст і структуру навчання на курсах підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання за темою: **«Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів»**, основні вимоги до розвитку та вдосконалення їхніх ключових, загальних та фахових компетентностей.

Освітньо-професійна програма «Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів» розроблена відповідно до **чинної нормативно-правової бази, що регулює професійну діяльність майстра виробничого навчання**, зокрема: Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про охорону праці», Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», постанови Кабінету Міністрів України від 03.06.1999 № 956 «Про затвердження Положення про ступеневу професійно-технічну освіту», розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 660 «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти», розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 419 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року», наказу Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006 № 419 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.06.2006 за № 711/12585, наказу Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24.12.2010 за № 1255/18550, наказу Міністерства освіти і науки від 16.07.2018 № 77 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього про-

цесу в установах і закладах освіти», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800), Концепції «Нова українська школа», Стандартів професійної (професійно-технічної) освіти, професійного стандарту «Майстер виробничого навчання», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 17 серпня 2021 року №430-21, інших нормативно-правових актів у сфері освіти.

Освітньо-професійна програма «Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів» регламентується локальними документами БНПО, як-от: «Стратегія розвитку Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти на 2020-2025 роки», «Положення про організацію освітнього процесу у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Положення про організацію освітнього процесу за дистанційною формою навчання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Положення про організацію освітнього процесу в умовах змішаного навчання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Положення про впровадження європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти», «Положення про організацію та проведення опитувань внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти» тощо.

Зміст освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання орієнтований на реалізацію принципів і моделей відкритої освіти, інтегрує основні методологічні підходи і принципи освіти дорослих.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації ґрунтується на засадах **компетентного, андрагогічного, акмеологічного, аксіологічного, синергетичного, системного, коучингового, герменевтичного, праксеологічного тощо підходів**, поділяє філософію визначення вимог до сучасного фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проєкті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації розроблена з урахуванням основних системоутворювальних принципів побудови відкритої освіти, зокрема:

- *сприяння сталому розвитку* суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти впродовж життя;
- *людиноцентрованого навчання*, за якого освітній процес побудований з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей, професійних потреб, сензитивних періодів розвитку особистості;
- *безперервності* – це принцип, що передбачає організацію систематизованого й цілеспрямованого розвитку ключових, загальних і фахових компетентностей для підвищення особистого потенціалу, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства шляхом формального, неформального та інформального навчання;
- *системності* – сукупність взаємозв'язаних елементів, зокрема цілей, умов, чинників, організаційного, змістового, акметехнологічного, діагностичного й нормативно-правового забезпечення, що уможливорює послідовний, цілісний, логічно впорядкований і структурований, безперервний професійний розвиток майстра виробничого навчання;

- *гуманізації* – реалізація принципу уможлиблює побудову людиноцентрованої освіти, за якої створюється диференційований освітній простір, тобто сприятливі, комфортні умови для професійного розвитку, вияву творчої індивідуальності та реалізації потенційних ресурсів, що забезпечують високий рівень професійної самоактуалізації, кваліфіковане, якісне, продуктивне виконання майстром виробничого навчання професійних завдань, інноваційних ролей і функцій, причому освітній процес ґрунтується на повазі, взаємній довірі, толерантності;
- *варіативності*, що передбачає комбінаційну гнучкість, можливість вибору параметрів, змісту, методів, джерел, термінів, темпу навчання за індивідуальною освітньою траєкторією, що робить систему навчання ефективною, економічною і цікавою;
- *модульності* – принцип до організації освітнього процесу шляхом опанування освітньо-професійної програми на основі поєднання модульних технологій навчання і залікових кредитів, причому слухачі курсів підвищення кваліфікації послідовно й виважено засвоює освітній матеріал цілісними, ієрархічно впорядкованими й структурованими частинами (*змістовими модулями і підмодулями*), результати яких є підставою для визначення результативності і якості освіти;
- *згучкості і мобільності* – принцип полягає в розробленні змісту, варіативних планів і програм, параметрів навчання з урахуванням соціокультурних змін і вимог до підготовки конкурентоспроможного на ринку освітніх послуг фахівця;
- *випереджувального професійного розвитку*, що уможлиблює підвищення освітньої і професійної кваліфікації та подальший професійний розвиток майстра виробничого навчання відповідно до інноваційних суспільних і освітніх викликів, європейських і державних стандартів;
- *академічної доброчесності* як сукупності етичних принципів та визначених Законом України «Про вищу освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- *академічної мобільності* – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі професійної освіти на території України чи поза її межами;
- *академічної свободи* – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, установлених законом;
- *мережевої діяльності*, тобто взаємодії і співробітництва на засадах науково-методичного менеджменту;
- *раціонального поєднання самостійності і творчої активності*, за якого слухачі курсів підвищення кваліфікації моделюють й організують саморозвиток і самонавчання, обирають форми самостійної (підготовка до семінарських занять, лекцій тощо) та індивідуальної роботи;
- *індивідуалізації і диференціації* – принцип уможлиблює планування і реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії з урахуванням професійного досвіду, можливостей, здібностей, індивідуального стилю професійно-педагогічної діяльності замовників освітніх послуг;
- *технологічності* – передбачає використання при навчанні в системі ефективних андрагогічних метатехнологій (інтерактивних, тренінгових, акмеологічних, ігротехнологій,

психофізіологічних та ін.), методів і прийомів, форм активної взаємодії суб'єктів освітнього процесу;

- *науково-методичного супроводу* – принцип полягає у безперервній підтримці творчих ініціатив, інновацій, ефективному науковому, інформаційному, предметно-методичному, професійно-кваліфікаційному забезпеченні процесу самовдосконалення й самореалізації, професійній мотивації до виконання професійних ролей і функцій;
- *моніторингу якості*, що забезпечує можливість перманентного вимірювання й оцінювання професійної акмединаміки на всіх етапах безперервного розвитку впродовж життя.

#### **Навчання за освітньо-професійною програмою дозволяє забезпечити:**

- доступність та інклюзивність;
- гнучкість навчання для окремих категорій замовників освітніх послуг, зокрема які працюють без відриву від виробництва;
- упровадження дуальної освіти;
- навчання замовників освітніх послуг за індивідуальною освітньою траєкторією;
- забезпечення постійного моніторингу якості освіти та якості надання освітніх послуг на курсах підвищення кваліфікації та міжкурсовий період;
- зміну мотиваційної готовності й здатності майстрів виробничого навчання до безперервного професійного розвитку шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти;
- можливу комерціалізацію навчального контенту.

Освітньо-професійна програма є основою для розробки та коригування робочих навчальних програм підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації впроваджена в освітній процес Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (БІНПО) та може бути рекомендована для використання закладами післядипломної освіти України, закладами, які надають освітні послуги в галузі післядипломної освіти; закладами вищої освіти III–IV рівнів акредитації всіх форм власності, які забезпечують підвищення кваліфікації за напрямом «майстри виробничого навчання закладів професійної освіти».

### **1.3 Рівень освітніх послуг, які надає освітньо-професійна програма**

**Освітня послуга**<sup>11</sup> – це комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання (Стаття 1 Закону України «Про освіту»).

<sup>11</sup> На сьогодні існує чимало визначень понять «послуга», «освітня послуга», «послуга у сфері освіти». Аналізуючи їх, виділяємо два підходи до визначення послуги: 1) дія, що приносить користь, допомогу іншому; 2) продукт (результат) діяльності сервісного підприємства. Освітні послуги є провідною характеристикою ступеня розвиненості інтелектуального потенціалу персоналу того чи того освітнього закладу (установи), рівень інноваційної творчої діяльності співробітників. Основними особливостями, які характеризують існування ринку освітніх послуг, є: асиметричність інформації, що передбачає відмінність у знаннях одних учасників освітнього процесу порівняно з іншими; неоднорівна доступність усіх суб'єктів ринку до відповідних ресурсів; висока еластичність попиту на освітні послуги; швидка реакція ринку на зміни попиту; індивідуальність і нестандартність наданих послуг і технологій; висока диференціація продукту за однією і тією самою спеціальністю.

Передбачено навчання за програмою підвищення кваліфікації (у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо).

Підвищення кваліфікації може бути реалізовано за місцем провадження Інститутом освітньої діяльності; за місцем роботи педагогічних працівників; за іншим місцем (місцями); дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою; за змішаною формою навчання<sup>12</sup>.

У БІНПО вироблена **власна модель реалізації змішаного навчання – Self-blend модель, що ґрунтується на основі взаємного доповнення технологій традиційного, електронного, дистанційного і мобільного навчання та технічних засобів** (комп'ютери, мобільні Інтернет-пристрої, мобільні Інтернет-комунікатори, смартфони, планшети, ноутбуки, ультрабуки, інтерактивна дошка тощо), становить мікс онлайн-навчання з періодичним виходом на викладача для консультацій, супервізії, мобільного навчання, коучингу в межах курсового і міжкурсного періодів. Self-blend модель змішаного передбачає використанням в освітньому процесі до 70% технологій дистанційного навчання, при цьому мережеві технології використовуються не тільки для зберігання і передачі навчального матеріалу, але й для виконання завдань, реалізації контрольних заходів, колаборації, навчальної взаємодії (консультацій, обговорення, коучингу, супервізії) та іншої навчальної взаємодії всіх суб'єктів освітнього процесу, ключових стейкхолдерів, представників виробництва і бізнесу. При цьому має місце самоконтроль студента/слухача за часом, місцем, індивідуальною траєкторією і темпом навчання.

**Self-blend модель змішаного навчання БІНПО**, відповідно до якої слухачі курсів ПК, крім розміщених на освітній платформі навчальних матеріалів, асинхронно (у цифровій бібліотеці БІНПО, матеріалах дистанційного курсу навчальної групи, Електронній бібліотеці НАПН України) опрацьовують кілька цифрових навчальних ресурсів на додаток до матеріалів дистанційного курсу, отримують після опрацювання кожного модуля завдання для самостійної роботи та рефлексії, стають обов'язковими учасниками тематичних регіональних науково-практичних семінарів, які організовуються БІНПО для кожної області за певною темою/проблемою, доповідачами науково-практичних конференцій в межах курсів підвищення кваліфікації, учасниками низки заходів міжкурсного періоду. Окрема увага приділяється доступу замовників освітніх послуг до онлайн-матеріалів за допомогою різних пристроїв (ПК, ноутбук, планшет, смартфон).

Поширеними формами освітніх послуг у міжкурсний період є *консалтинг* (від англ. *consulting* – консультивання), що передбачає аналіз, обґрунтування перспектив використання освітніх інновацій з урахуванням предметної галузі і запитів суб'єкта; *супервізія*, що дозволяє стимулювати до професійного розвитку впродовж життя, опанувати професійно-педагогічну діяльність на рівні суспільних та освітніх викликів із вибором змісту, форм, терміну, параметрів навчання.

*Матеріальні* освітні послуги на паперовому, електронному та інших носіях у вигляді науково-методичної продукції, зокрема *програм, проєктів, методичних рекомендацій, електронних посібників, індивідуального професійно-педагогічного досвіду* тощо.

<sup>12</sup> Під **змішаним навчанням** розуміється цілеспрямований процес формування та розвитку загальних та спеціальних (фахових) компетентностей слухачів курсів підвищення кваліфікації за відповідною освітньою програмою в умовах інтеграції аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу на основі взаємного доповнення технологій традиційного та дистанційного навчання, що передбачає елемент самоконтролю здобувачами та слухачами часу, місця, маршруту і темпу під час автономного та онлайн навчання



## II. ВНУТРІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

### 2.1 Гарант освітньо-професійної програми

**Гарант<sup>13</sup> освітньо-професійної програми** – Сидоренко Вікторія Вікторівна, докторка педагогічних наук, професорка, директорка Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

### 2.2 Мова викладання

Навчання за освітньо-професійною програмою здійснюється державною мовою.

Засади мовної політики в освітньому процесі в закладах професійної освіти визначаються Конституцією України (Стаття 10), Законом України «Про освіту» (Стаття 7 «Мова освіти»), Законом України «Про вищу освіту» (Стаття 48 «Мова освітнього процесу в закладах вищої освіти»), Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Стаття 21), Рекомендаціями Уповноваженого із захисту державної мови щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та Кодексу України про адміністративні правопорушення, які стосуються обов'язкового застосування державної мови у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності, Рекомендацій та висновків уповноваженого із захисту державної мови відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Розділ «Освіта і наука») тощо.

### 2.3 Доступ до освітньо-професійної програми та визнання результатів навчання

Інститут забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну програму підвищення кваліфікації для педагогічних працівників закладів професійної шляхом її оприлюднення на офіційному вебсайті (<https://binpro.com.ua/> рубрики\_Слухачам курсів підвищення кваліфікації, Внутрішні нормативні документи).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

---

<sup>13</sup> **Гарант освітньої програми** – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Також може бути, а може не бути одночасно її керівником чи завідувачем кафедри.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації може вважатися виконаною, коли її цілі досягнуто вчасно, тобто коли слухачі курсів підвищення кваліфікації досягають визначених програмою результатів навчання, накопичують необхідні кредити.

**Для оцінювання ефективності освітньо-професійної програми (зокрема результатів навчання, навчального навантаження та методів оцінювання) використовується низка заходів:**

- освітні компоненти виражаються через відповідні результати навчання, а чітка інформація щодо їх рівня, кредитів, реалізації та оцінювання є доступною;
- навчання може бути завершене впродовж офіційно визначеного часу;
- вхідний, проміжний та фінішний моніторинг відстежує будь-які зміни в структурі освітніх досягнень та отриманих результатів;
- слухачам курсів підвищення кваліфікації надається детальна інформація та поради, завдяки чому вони можуть дотримуватись послідовності виконання освітньо-професійної програми, використовувати можливості гнучких навчальних траєкторій і вибирати освітні компоненти відповідного рівня для своєї кваліфікації;
- слухачів курсів підвищення кваліфікації повідомляють про їхні результати.

## 2.4 Оприлюднення

Протягом 15 календарних днів після видачі документів про підвищення кваліфікації Інститут оприлюднює їх перелік на офіційному вебсайті (<https://binpo.com.ua/>).

**Перелік містить таку інформацію:**

- Прізвище та ініціали педагога, який пройшов підвищення кваліфікацію.
- Форму, вид, тему (напрямок, найменування) та його обсяг (тривалість) у годинах або ЄКТС-кредитах.
- Дату видачі та обліковий запис документа (свідоцтва встановленого зразка) про підвищення кваліфікації.

## III ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

### 3.1 Обсяг освітньо-професійної програми

Підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти може здійснюватися за різними моделями і формами навчання.

Загальна тривалість навчання на курсах підвищення кваліфікації складає – 150 год. / 5 ЕКТС-кредитів.

### 3.2 Рівень освітньо-професійної програми

Рівень освітньо-професійної програми визначається відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», частини шостої статті 59 Закону України «Про освіту», вимог 5, 6 і 7 кваліфікаційних рівнів вищої освіти Національної рамки кваліфікацій<sup>14</sup>.

За результатами опанування освітньо-професійної програми майстри виробничого навчання закладів професійної освіти мають удосконалити та розвинути ключові, загальні та фахові компетентності за трудовою дією (групою трудових дій).

Відповідно до Національної рамки кваліфікацій інтегральна компетентність для осіб, що, згідно чинного законодавства, мають право займати посаду майстра виробничого навчання закладу професійної освіти, визначена на 5, 6 та 7 рівнях (таблиця 3.2.1).

Таблиця 3.2.1

Рі- вень	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
5	<b>Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/ або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>широкий спектр когнітивних та практичних умінь/ навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/ або навчання;</li><li>знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних;</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/ або у сфері навчання;</li><li>донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах передбачуваних змін;</li><li>покращення результатів власної діяльності і роботи інших;</li><li>здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії.</li></ul>

<sup>14</sup> Про затвердження Національної рамки кваліфікацій. Постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341, Київ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті</li> </ul>		
6	<p><b>Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• поглиблені когнітивні та практичні вміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</li> <li>• збір, інтерпретація та застосування даних;</li> <li>• спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами;</li> <li>• спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах;</li> <li>• формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти;</li> <li>• організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп;</li> <li>• здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії</li> </ul>
7	<p><b>Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• спеціалізовані вміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;</li> </ul>

	оригінально-го мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблеми галузі та на межі галузей знань	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах;</li> <li>• з д а т н і с т ь розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>• відпові-дальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів;</li> <li>• здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії</li> </ul>
--	--	---	--	--

### 3.3 Проєктування, мета та основні завдання освітньо-професійної програми

**Метою освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації «Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів»** є розвиток ключових, загальних і фахових компетентностей майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти, що забезпечують результативність їхньої професійної діяльності та сприяють безперервному професійному та особистому розвитку шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти в умовах соціальних трансформацій та євроінтеграційних процесів в освіті.

Досягнення поставленої мети передбачає реалізацію низки завдань:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, правових, управлінських, соціокультурних, андрагогічних, методичних, психологічних, цифрових та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності майстра виробничого навчання;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку майстра виробничого навчання шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти;
- ознайомлення з основними завданнями, новітніми кваліфікаційними вимогами до майстра виробничого навчання та організації навчально-виробничого процесу в закладі професійної освіти;
- розвиток фахової компетентності шляхом опанування сучасних освітніх технологій, методик загальної та професійної педагогіки, психології;
- ознайомлення з особливостями надання психологічної підтримки майстрам виробничого навчання в процесі їхньої професійної діяльності;
- застосування принципів цифрової дидактики в освітньому процесі;
- добір і впровадження інноваційних підходів, технологій щодо трансферу сучасних виробничих технологій в освітній процес;

- ознайомлення із формами модерації, супервізії, коучингу майстрів виробничого навчання щодо організації освітнього процесу в умовах інклюзивного навчання;
- ознайомлення з інноваційними методами організації праці та безпеки життєдіяльності, необхідними для здійснення якісної підготовки кваліфікованих фахівців;
- розвиток умінь щодо впровадження цифрових технологій в освітній процес, основ кібербезпеки, медіаграмотності;
- розвиток комунікативних навичок, технологій підтримки позитивного психологічного клімату в учнівському колективі та колективі педагогічних працівників закладів професійної освіти;
- ознайомлення з техніками медіації в учнівському колективі тощо.

Напрями: основи андрагогіки; дидактика професійної освіти; охорона праці та безпека життєдіяльності; цифрова дидактика; кібербезпека та кібергігієна; використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі; моніторинг якості освіти та освітніх послуг; розвиток професійно-педагогічної, комунікаційної, інклюзивної, управлінської тощо компетентностей.

*Програма підвищення кваліфікації використовується в процесі:*

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для категорії слухачів – майстри виробничого навчання;
- визначення профілів професійних (фахових) компетентностей;
- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;
- розроблення освітньо-професійних програм.

Результатом підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання за освітньо-професійною програмою **«Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів»** є підготовка конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг фахівців, які здатні забезпечувати випереджувальність розвитку країни в умовах війни та період повоєнного відновлення, готові виконувати роль консолідаторів нації, активно зреалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг.

### 3.4 Характеристика освітньо-професійної програми

<b>3.4.1 Функціональна спрямованість</b>	безперервний професійний розвиток майстрів виробничого навчання відповідно до державної політики в галузі професійної освіти, потреб ринку праці, роботодавців та ключових стейкхолдерів та забезпечення її якості
<b>3.4.2 Фокус Програми</b>	<p>Модернізація професійної освіти на основі впровадження Державних освітніх стандартів на компетентнісній основі з конкретних робітничих професій у співпраці з підприємствами-замовниками робітничих кадрів.</p> <p>Освітньо-професійна програма орієнтована на підвищення кваліфікації майстра виробничого навчання, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• оновлення та розширення знань, розвиток компетентностей у психолого-педагогічній та методичній діяльності;</li> <li>• опанування інноваційних технологій, форм, методів і засобів навчання;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• вивчення кращих освітніх практик, перспективного педагогічного досвіду, досягнень сучасного виробництва, ознайомлення зі здобутками науки і техніки та перспективами їх розвитку;</li> <li>• ознайомлення із специфікою умов, станом і тенденціями розвитку підприємств, організацій та установ, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідними професіями, спеціальностями, кваліфікаціями;</li> <li>• застосування інноваційних технологій реалізації змісту підвищення кваліфікації, що передбачає його компетенізацію, диференціацію, індивідуалізацію, запровадження цифрових технологій навчання.</li> </ul>
<b>3.4.3 Модель, форма і графік реалізації програми</b>	<p>Модель (одноетапна, двоетапна, триетапна) і форма (очна, заочна, дистанційна, змішана, очно-дистанційна) підвищення кваліфікації визначаються замовником освітніх послуг за погодженням з дирекцією БІНПО.</p> <p>План-графік реалізації освітньої програми навчання майстрів виробничого навчання державних закладів П(ПТ)О на курсах підвищення кваліфікації за державним замовленням затверджується Вченою радою БІНПО</p>
<b>3.4.4 Строки дії програми</b>	Програма чинна 4 роки (січень 2023 – серпень 2026 рр.). Професійний стандарт «Майстер виробничого навчання» діє до серпня 2026 року
<b>3.4.5 Цільова група</b>	<p>Цільовою групою освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації є майстри виробничого навчання.</p> <p>Назва професії (професійна назва роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій») 3340 Майстер виробничого навчання</p>
<b>3.4.6 Місце реалізації програми</b>	Підвищення кваліфікації може бути реалізовано за місцем провадження Інститутом освітньої діяльності; за місцем роботи замовників освітніх послуг; за іншим місцем (місцями); дистанційно, якщо це передбачено договором (угодою, меморандумом); за змішаною формою навчання; комбіновано
<b>3.4.7 Кількість слухачів у групі</b>	25–35 осіб
<b>3.4.8 Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою</b>	Особи, які мають документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК), зокрема диплом фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) чи бакалавра за спеціальністю «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» галузі знань Освіта/Педагогіка або диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) чи бакалавра за спеціальностями інших галузей знань та документ про проходження психолого-педагогічної підготовки (5–7 рівень НРК); диплом кваліфікованого робітника або свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації та додатку до диплому кваліфікованого робітника/свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації (3–4 рівень НРК).

	<p>Особи, які здобули вищу освіту за спеціальністю інших галузей знань та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду майстра виробничого навчання строком на один рік, продовжувати працювати на посаді після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством.</p> <p>Мають документ про професійну (професійно-технічну) освіту. Рівень професійної кваліфікації не нижче розряду (класу, категорії), встановленого освітньою програмою для випускників закладу професійної (професійно технічної) освіти.</p> <p>Наявність особистої медичної книжки з результатами проходження обов'язкових попереднього (до прийняття на роботу) та періодичних профілактичних медичних оглядів.</p> <p>Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності з відмітками про своєчасне проведення періодичної перевірки знань з охорони праці та пожежної безпеки.</p>
<p><b>3.4.9. Вимоги до викладачів</b></p>	<p>Освітньо-професійну програму реалізують науково-педагогічні працівники Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти, які мають стаж науково-педагогічної роботи за відповідним профілем.</p> <p>Основну категорію викладачів під час реалізації Програми складають особи, які мають науковий ступінь, вчене звання. За необхідності до проведення практичних занять залучаються викладачі, які мають необхідний практичний досвід, роботодавці та ключові стейкхолдери</p>
<p><b>3.4.10 Вартість/ безоплатність освітньої послуги</b></p>	<p>Надання освітніх послуг здійснюється за державні кошти та/або на платній основі за кошти фізичних та юридичних осіб. Розрахунок вартості освітньої послуги регламентується «Положенням про порядок надання платних послуг, які можуть надаватися у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти» (затверджено Вченою радою БІНПО «27» листопада 2019 року, протокол № 5)</p>
<p><b>3.4.11 Навчання і викладання за освітньою програмою</b></p>	<p>Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей і програмних результатів навчання, відповідають вимогам компетентнісного, людиноцентрованого, андрагогічного, системного підходів та принципам академічної свободи.</p> <p>Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.</p> <p>Інститут забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до мети, основних завдань програми.</p>



	<p>Науково-педагогічні працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних освітніх практик. Навчання, викладання і наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією освітньої діяльності Інституту.</p> <p>Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>Інститут залучає роботодавців і ключових стейкхолдерів до організації освітнього процесу, моніторингу якості надання освітніх послуг.</p> <p>Замовники освітніх послуг безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Побаження, пропозиції, зауваги замовників освітніх послуг беруться до уваги під час перегляду освітньої програми (протоколи засідань кафедр, Ради з якості освітньої діяльності, Вченої ради БІНПО тощо).</p>
<p><b>3.4.12 Науково-методичне забезпечення освітньо-професійної програми</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– професійний стандарт «Майстер виробничого навчання»;</li> <li>– навчальні плани;</li> <li>– робочі навчальні плани;</li> <li>– робочі навчальні програми з усіх модулів (тем, спецкурсів);</li> <li>– цифрові програмно-методичні комплекси;</li> <li>– електронні навчальні курси з кожного модуля;</li> <li>– навчально-методичне забезпечення за тематикою навчальних модулів;</li> <li>– матеріали лекцій, семінарських занять;</li> <li>– списки рекомендованих джерел;</li> <li>– індивідуальні завдання для самостійної роботи слухачів;</li> <li>– завдання для самоконтролю і самоперевірки;</li> <li>– методичні матеріали для педагогічних працівників з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання випускних робіт;</li> <li>– інші науково-методичні матеріали, які визначає кафедра та науково-педагогічні працівники тощо.</li> </ul>
<p><b>3.4.13 Контрольні заходи</b></p>	<p><i>Самоконтроль</i> призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) освітньо-професійної програми. Із цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного змістового модуля передбачаються завдання для самоконтролю, самооцінки.</p> <p>За умови успішного завершення навчання, педагогічний працівник отримує <i>Свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка</i> (із зазначенням обсягу годин – 150 год. / 5 ЄКТС-кредитів, із описом розвинутих ключових, загальних і фахових компетентностей)</p>

<p><b>3.4.14 Документ, що видається за результатами навчання на курсах підвищення кваліфікації</b></p>	<p>Видається за результатами ПК. Технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку визначено Інститутом. Документ містить:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• повне найменування суб'єкта;</li> <li>• тему (напрямок, найменування), обсяг у годинах та/або кредитах ЄКТС;</li> <li>• ПІБ особи, яка підвищила кваліфікацію;</li> <li>• опис досягнутих результатів навчання;</li> <li>• дату видачі та обліковий запис документа;</li> </ul> <p>найменування посади, прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені Інституту</p>
<p><b>3.4.15 Продовження навчання</b></p>	<p>Програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення професійних знань, умінь, навичок у системі неформальної та інформальної освіти. Співпраця в міжкурсовий період обумовлюється можливістю укладання Угоди (договору, меморандуму) про співпрацю між Білоцерківським інститутом неперервної професійної освіти і суб'єктом підвищення кваліфікації та надання подальшої підтримки / супроводу засобами консультацій, супервізії, модерації, коучингу, проведенням спільних заходів, можливості участі у наукових (науково-методичних) заходах, що організуються планово і позапланово Інститутом</p>
<p><b>3.4.16 Науково-методичний супровід професійного розвитку фахівців у міжкурсовий період</b></p>	<p>Форми науково-методичного супроводу в міжкурсовий період визначаються Угодами (договорами, меморандумами) про співпрацю між Білоцерківським інститутом неперервної професійної освіти і замовником/замовниками освітніх послуг та надання подальшої підтримки / супроводу шляхом консультацій, проведенням спільних заходів, можливості участі у наукових (методичних, науково-методичних) заходах, що організуються Інститутом.</p> <p>Напрямами науково-методичного супроводу професійного розвитку фахівців в їх різноманітності й варіативності, адресній спрямованості є такі:</p> <p><b>Дорадницький напрям науково-методичного супроводу</b> – це надання кваліфікованої поради, допомоги, роз'яснення, інформаційної підтримки щодо вирішення професійних завдань, подолання професійних утруднень тощо. Консультативні послуги надаються</p>

<sup>16</sup> **Технологію науково-методичного супроводу** розуміємо як педагогічну систему, що гарантує досягнення певної мети через чітко визначену послідовність дій, змісту, методів, спроектованих на розв'язання проміжних цілей і наперед визначений кінцевий результат, забезпечує максимальну активність педагогічних працівників в освітньому процесі, відповідає інтересам і запитам на знання. Визначальними основами технології науково-методичного супроводу є: *демократичність* (можливість урахування різних підходів, колегіальність у прийнятті рішення), *ситуація вибору* (створення декількох варіантів програм, моделей діяльності, методик, які забезпечують передумови для свідомого вибору), *самореалізація* (розкриття особистісного потенціалу кожного учасника освітнього процесу), *співтворчість* (спільна діяльність суб'єктів, які прагнуть досягти нових кількісних і якісних результатів), *синергійність* (нелінійність, нестабільність науково-методичного супроводу).

замовникам (споживачам) у вигляді інформаційного, науково-методичного продукту:

- *консультування майстрів виробничого навчання* в питаннях науково-методичного менеджменту; моніторингу якості освіти; атестації (сертифікації) та підвищення кваліфікації; узагальнення, поширення і трансляції професійно-педагогічного досвіду, кращих освітніх практик; виявлення професійних труднощів, конкретизація перспективних аспектів у професійно-педагогічній діяльності, внесення позитивних змін;

- *консультування* щодо формування корпоративної культури педагогічного колективу, маркетингової діяльності й аудиту.

**Коучинговий** (від англ. *coaching* – наставляти, тренувати, надихати) **напряму науково-методичного супроводу** забезпечує висококваліфіковані індивідуальні тренування майстрів виробничого навчання для досягнення значущих для них професійної мети, завдань, підвищення ефективності планування за індивідуальною освітньою траєкторією на всіх етапах міжкурсового періоду, мобілізації внутрішнього потенціалу, розвитку необхідних професійних здібностей і навичок, освоєння передових стратегій, технологій для отримання найвищого професійно значущого результату.

**Професійно-кваліфікаційний напряму науково-методичного супроводу** передбачає надання майстрам виробничого навчання адресної допомоги, методичних рекомендацій щодо безперервного професійного розвитку на всіх етапах міжкурсового періоду, підвищення професійної кваліфікації, розвитку ключових, загальних і фахових компетентностей для якісного виконання функціональних обов'язків на рівні професійного стандарту «Майстер виробничого навчання», що уможливорює присвоєння фахівцю під час атестації певної кваліфікаційної категорії (та/або педагогічного звання).

**Предметно-методичний напряму науково-методичного супроводу** спрямований на надання майстрам виробничого навчання адресної допомоги в організації освітнього процесу. Напряму передбачає:

- по-перше, *оновлення теоретичного, технологічного й методичного складників професійно-педагогічної діяльності* педагогічного працівника, що включає ознайомлення зі структурою, типологіями і методичними варіантами сучасного уроку, технологіями викладання, новаторськими методиками роботи, із законами і закономірностями, методами і прийомами оптимізації освітнього процесу з урахуванням можливостей і потреб здобувачів професійної освіти;

- по-друге, – процес концептуалізації новітніх дидактичних ідей, практичного трансформування в педагогічну практику наукових психолого-педагогічних досліджень, науковий пошук, розробку, експериментальну перевірку ефективності, життєспроможності зразків перспективного педагогічного досвіду, пошук шляхів удосконалення, раціоналізації і модернізації освітніх програм, методик, використання їх у нових цілях і умовах тощо;

• по-третє, – створення, апробацію, упровадження й поширення в освітній практиці авторського педагогічного продукту, зокрема концепцій, теорій, систем, моделей, принципів, методів, прийомів, персонал-технологій, авторської методики, вироблення індивідуально-творчого стилю<sup>17</sup>, авторської системи професійно-педагогічної діяльності<sup>18</sup>.

**Експертний напрям науково-методичного супроводу** спрямовано на експертизу й апробацію навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, зокрема підручників, навчальних (навчально-методичних, практико зорієнтованих та ін.) посібників, методичних матеріалів, авторських навчальних програм тощо, а також якості й продуктивності розробленого впродовж міжкурсового періоду методичного продукту (професійних проєктів, кейсів, портфоліо та ін.).

**Маркетинговий напрям науково-методичного супроводу** передбачає вивчення і задоволення освітніх запитів, потреб педагогічних працівників щодо якості надання освітніх послуг, результативності професійної діяльності, науково-методичного забезпечення професійного розвитку шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти.

**Інформаційно-комунікаційний напрям науково-методичного супроводу** пов'язаний із розвитком цифрової компетентності майстра виробничого навчання. Забезпечує інформаційну підтримку професійного розвитку шляхом створення єдиної інформаційно-технологічної системи, включаючи освітні сайти, навчальні освітні портали, інформаційні бази даних, електронні каталоги, персональні вебресурси тощо.

**Моніторинговий напрям** (від лат. *monitor* – попереджувальний, той, що попереду; англ. *monitoring* – контроль, відстеження) включає комплекс процедур спостереження (збір, обробка, зберігання і поширення інформації), поточного оцінювання важливих перетворень в освітній системі, а також спрямування цих перетворень на досягнення визначених параметрів професійного розвитку, виявлення тенденцій і закономірностей, чинників (зовнішніх і внутрішніх),

<sup>17</sup> **Індивідуально-творчий стиль професійно-педагогічної діяльності педагога** характеризує сформовану в нього впродовж міжкурсового періоду стійку індивідуально-специфічну систему активних і адаптивних засобів, прийомів, методів, способів вирішення професійних завдань, форм професійно-педагогічної взаємодії із суб'єктами освітнього процесу, вибір яких зумовлений актуальним професійним змістом і метою. Як інтегративна характеристика професійно-педагогічної діяльності індивідуально-творчий стиль відображає стиль керівництва освітньою діяльністю суб'єктів, стиль професійно-педагогічної взаємодії, стиль поведінки і саморегуляції, а також вироблене методичне кредо, авторську концепцію праці.

<sup>18</sup> Під **авторською системою професійно-педагогічної діяльності** розуміємо оригінальну, самобутню цілісну загальнопедагогічну, дидактичну, методичну й ціннісно-світоглядну систему, у межах якої створюється потужне мотиваційне поле для опанування навчальної дисципліни, засвоєння нових способів освітньої і розумової діяльності, обміну соціокультурним досвідом, і що найголовніше, закономірно досягається новий професійно значущий результат, робиться індивідуальний внесок у розвиток професійної спільноти, модернізуються складники системи (цілі, зміст, освітні підходи і технології, система відношень між суб'єктами та ін.).

відслідковування професійної акмединаміки впродовж усіх етапів міжкурсового періоду.

**Психолого-мотиваційний напрям** передбачає психолого-андрагогічну діагностику педагогів на засадах соціоніки і кваліметрії, що вміщує комплекс моніторингових і корекційно-рефлексивних процедур, засобів і методів, прийомів і правил. Дозволяють вимірювати, відстежувати і діагностувати динаміку професійного розвитку фахівців, рівні і критерії сформованості рівня педагогічної майстерності, особистісні якості і мотиваційно-ціннісні настанови. За допомогою певних діагностичних психолого-андрагогічних процедур відбувається актуалізація професійно значущих характеристик майстра виробничого навчання, його індивідуальних здібностей, освітніх потреб, особливостей інтелектуальної саморегуляції, пізнавального стилю, ціннісних орієнтацій, визначаються чинники, які сприяють або перешкоджають професійному розвитку.

## IV МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

**Підходи до викладання і навчання на курсах підвищення кваліфікації за освітньо-професійною програмою:**

- оновлення набутих та отримання нових професійних знань у процесі теоретико-практичної підготовки;
- удосконалення та оновлення знань і вмій із теоретико-методологічних, правових, управлінських, соціокультурних, андрагогічних, психологічних, цифрових та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності слухачів курсів;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку педагогічних працівників;
- навчання здійснюється з використанням інтерактивних і цифрових технологій: інтерактивні лекції (відеолекції), інтернет-лекції, тематичні вебінари, практичні завдання на вирішення ситуацій, практичні завдання на розвиток навичок управлінської діяльності в умовах неоднорідності учнівських колективів, активні посилання на інформаційні й літературні джерела, презентації, алгоритми дій, чек-листи тощо.

**Система оцінювання** результатів навчання за освітньо-професійною програмою здійснюється з метою визначення результатів навчання на курсах підвищення кваліфікації слухачів у вигляді захисту випускної роботи (проєкту).

**Випускна робота** може бути виконана, оформлена та представлена під час захисту в таких формах:

- узагальнення теоретичного матеріалу за обраною темою у формі реферату;
- опис власного практичного досвіду з теоретичним обґрунтуванням;
- дайджест науково-методичної літератури за обраною актуальною темою;
- практична власна оригінальна розробка навчального заняття, уроку або виховного заходу (за рік, що передує);
- фрагмент календарного планування нового навчального курсу, предмета, заняття, уроку виробничого навчання або складної нової теми з поясненнями та методичними рекомендаціями;
- педагогічний проєкт;
- опис власної розробки технології професійної діяльності;
- портфоліо.

Як випускна робота можуть бути зараховані друковані роботи, а саме: стаття (тези/матеріали конференції), методичні рекомендації, методичні вказівки, підручник, посібник, навчальна програма тощо, якщо вони були підготовлені впродовж навчання на курсах підвищення кваліфікації і/або схвалені Вченою (науково-методичною) радою Інституту.

Випускна робота виконується слухачами курсів підвищення кваліфікації самостійно, рецензується та публічно ними захищається.

Вимоги до структури, змісту, рівня, порядку виконання та оформлення випускної роботи визначаються окремим положенням, затвердженим в установленому порядку.

Випускові кафедри розробляють і щорічно оновлюють переліки рекомендованих тем випускних робіт для кожної категорії слухачів.

**Шкала оцінювання випускної роботи слухачів курсів підвищення кваліфікації** визначається за допомогою трьох шкал: шкалою Європейської кредитно-накопичувальної системи (ECTS), національною шкалою та адаптованою шкалою БІНПО (див. *Таблиця 4.1*)

Таблиця 4.1

**Шкала оцінювання випускної роботи слухачів курсів  
підвищення кваліфікації у БІНПО**

<b>За шкалою ECTS</b>	<b>За національною шкалою</b>	<b>Кількість балів</b>
<b>A</b>	<b>Відмінно</b>	<b>90-100</b>
<b>B</b>	<b>Дуже добре</b>	<b>85-89</b>
<b>C</b>	<b>Добре</b>	<b>75-84</b>
<b>D</b>	<b>Посередньо</b>	<b>65-74</b>
<b>E</b>	<b>Задовільно</b>	<b>60-64</b>
<b>Fx</b>	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання за умови виконання певної додаткової роботи</b>	<b>35-59</b>

## V. ПРОФІЛІ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**Профілі базових компетентностей** педагогічних працівників передбачають вичерпний опис основних індивідуально-особистісних та професійно-діяльнісних якостей, здібностей, властивостей, необхідних сучасному майстру виробничого навчання для успішного виконання стратегічної мети і завдань модернізації професійної освіти відповідно до соціокультурних та освітніх викликів.

За основу використовується опис відповідного кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

*Кваліфікаційний рівень 7:* здатність особи вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в певній галузі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

*Кваліфікаційний рівень 8:* здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми в певній галузі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

*Кваліфікаційний рівень 9:* здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

### **Основними напрямками підвищення кваліфікації є:**

- формування у педагогів спільних **для ключових компетентностей вмінь**, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»;
- розвиток **ключових** (грамотність (Literacy competence), мовна компетентність (Languages competence), математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії (Mathematical competence and competence in science, technology and engineering), цифрова компетентність (Digital competence), особиста, соціальна і навчальна компетентність (Personal, social and learning competence), громадянська компетентність (Civil competence), підприємницька компетентність (Entrepreneurship competence), компетентність культурної обізнаності та самовираження (Cultural awareness and expression competence), спеціальних (фахових, посадових) (знання навчального предмета, фахових методик, технологій) і загальнопрофесійних компетентностей (працезохоронна, енергозберезувальна, економічна, здатність працювати в команді тощо).

### **5.1 Ключові компетентності**

**Ключові компетентності** визначено в «Рекомендаціях Європейського Парламенту та Ради Європи» (від 18 грудня 2016 р.) «Про освітні компетенції для навчання протягом життя» (так звані Європейські еталонні рамки), у Концепції «Нова українська школа» та розширені, простежені у взаємозв'язку з уміннями та результатами навчання в Законі України «Про освіту»: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціаль-





ні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість і фінансова грамотність; інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

**Ключові компетентності** необхідні для підвищення особистого потенціалу і розвитку, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства, розвиваються в процесі навчання протягом усього життя, починаючи з раннього дитинства шляхом формального, неформального та інформального навчання. Усі ключові компетентності сприяють успішному

життю в суспільстві. Такі навички, як критичне мислення, аналітичне мислення, вирішення проблем, творчість, робота в команді, уміння спілкування і проводити переговори, прийняття рішень, саморегуляція, стійкість, емпатія, участь, повага до різноманітності, враховуються в усіх ключових компетентностях.

### КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

<p><b>Ключові компетентності</b><sup>19</sup></p>	<p><b>Грамотність (Literacy competence)</b></p>	<p>це здатність розрізняти, розуміти, висловлювати, створювати та інтерпретувати поняття, почуття, факти та думки усно та письмово, за допомогою візуальних, звукових та цифрових матеріалів у різних дисциплінах та контекстах; шукати і використовувати різні типи джерел інформації, формулювати та висловлювати свої усні та письмові аргументи переконливо, відповідно до контексту; цінувати естетичні якості мови та інтерес до взаємодії з іншими, розуміння та використання мови у позитивний та соціально відповідальний спосіб тощо</p>
---	---	--

<sup>19</sup> У Рамковій програмі оновлених ключових компетентностей для навчання протягом життя, схваленої Європейським парламентом і Радою Європейського Союзу 17 січня 2018 року, виокремлено й конкретизовано вісім ключових компетентностей.

*Ключові компетентності* необхідні для підвищення особистого потенціалу і розвитку, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства, розвиваються в процесі навчання протягом усього життя, починаючи з раннього дитинства шляхом формального, неформального та інформального навчання.

Усі ключові компетентності сприяють успішному життю в суспільстві. Такі навички, як критичне мислення, аналітичне мислення, вирішення проблем, творчість, робота в команді, уміння спілкування і проводити переговори, прийняття рішень, саморегуляція, стійкість, емпатія, участь, повага до різноманітності, враховуються в усіх ключових компетентностях.

<p><b>Мовна компетентність (Languages competence)</b></p>	<p>здатність ефективно використовувати різні мови для спілкування/, зокрема розуміти, висловлювати та інтерпретувати поняття, факти, думки, почуття як усно, так і письмово; уміння слухати, говорити, читати та писати у відповідних соціальних та культурних контекстах; уміння вивчати мови у системі формальної, неформальної та інформальної освіти впродовж усього життя; цінування культурної різноманітності, інтерес до різних мов і міжкультурного спілкування</p>
<p><b>Математична компетентність та компетентність у науках, технологіях та інженерії (Mathematical competence and competence in science, technology and engineering) (STEM)</b></p>	<p>передбачає здатність застосовувати логіко-математичне мислення для вирішення проблем у повсякденному житті, а також презентації (формули, моделі, конструкції, графіки, діаграми); здатність і бажання використовувати знання та методологію для пояснення природного світу; застосовувати знання та методології з метою задовольнити людські потреби</p>
<p><b>Цифрова компетентність (Digital competence)</b></p>	<p>це впевнене, критичне і відповідальне використання та взаємодія із цифровими технологіями для навчання, професійної діяльності (роботи) та участі в житті суспільства, що включає цифрову та інформаційну грамотність, комунікацію та співпрацю, створення цифрового контенту (зокрема програмування), кібербезпеку та вирішення проблем; уміння використовувати цифрові технології для підтримки творчості, активного громадянства та соціальної інтеграції, співпраці з іншими людьми для досягнення особистих, соціальних цілей тощо.</p> <p>Недаремно цифрова грамотність (або цифрова компетентність) визнана ЄС однією з ключових для повноцінного життя та діяльності людини. У Законі «Про освіту» зафіксовано, що формування інформаційно-комунікаційної компетентності є обов'язковим. Європейські еталонні рамки визначають основну компетенцію вміння роботи із цифровими носіями як впевнене та критичне використання технологій інформаційного суспільства (ТІС) для роботи, відпочинку і спілкування</p>

	<p><b>Особиста, соціальна і навчальна компетентність</b> (Personal, social and learning competence)</p>	<p>здатність усвідомлювати внутрішні стани, ефективно управляти часом та інформацією, конструктивно працювати з іншими людьми, залишатися стійкими і керувати власним навчанням та кар'єрою; справлятися з невизначеністю та складністю, учитися вчитися, підтримувати фізичне та емоційне благополуччя, співпереживати і конструктивно вирішувати конфлікти; навчатися та працювати спільно й автономно, організувати й наполегливо здійснювати навчання, оцінювати його прогрес і результати тощо. Навчальна компетентність включає знання стилів сприйняття і стратегій навчання, своїх здатностей і потреб розвитку; різноманітних способів розвитку своїх здатностей через доступні засоби освіти, які підтримують базове навчання, професійну підготовку та можливості кар'єрного зростання; здатність навчатися та працювати і спільно, і автономно, організувати та наполегливо здійснювати навчання, оцінювати прогрес і результати навчання; ефективно керувати кар'єрою й соціальними взаємодіями.</p> <p>Соціальна компетентність передбачає усвідомлення соціальних проблем і способів взаємодії із суспільством; уміння знаходити інформацію і впевнено конструювати поведінку для досягнення балансу між власними потребами, очікуваннями, сенсом життя і вимогами соціальної дійсності; конкретизацію у свідомості індивіда своїх інтеракцій із суспільством у системі «Я – соціум»</p>
	<p><b>Громадянська компетентність</b> (Civic competence)</p>	<p>здатність діяти як відповідальні громадяни і повною мірою брати участь у соціальному житті</p>
	<p><b>Підприємницька компетентність</b> (Entrepreneurship competence)</p>	<p>здатність реагувати на можливості та ідеї і перетворювати їх у цінності для інших; уміння планувати й управляти проектами, що мають культурну, соціальну або комерційну цінність. Ця компетентність базується на навичках творчості, критичного мислення, вирішенні проблем, ініціативності, наполегливості та вмінні співпрацювати</p>

<p><b>Компетентність культурної обізнаності та самовираження</b> (Cultural awareness and expression competence)</p>	<p>розуміння і повага до того, як ідеї і сенси у різних культурах творчо виражаються і передаються через різні галузі мистецтва і форми культури; цікавість до світу, відкритість, готовність брати участь у культурному досвіді</p>
<p><b>спілкування іноземними мовами</b></p>	<p>здатність зіставляти термін чи буквене позначення з його походженням з іноземної мови</p>
<p><b>Математична компетентність</b></p>	<p>здатність і бажання застосовувати логічне та просторове мислення, використовувати відповідні засоби, зокрема статистичні дані, а також презентації (формули, моделі, конструкції, графіки, діаграми), а також вживати й оцінювати логічні ланцюжки аргументів, інтерпретувати результати, оцінювати похибку обчислень</p>
<p><b>Цифрова компетентність</b></p>	<p>упевнене, критичне і відповідальне використання та взаємодія з цифровими технологіями для навчання, професійної педагогічної діяльності та участі у житті суспільства; цифрова та інформаційна грамотності, комунікація та співпраця, навички створення цифрового контенту (зокрема, для використання в освітньому процесі)</p>
<p><b>Особиста, соціальна та навчальна компетентність</b></p>	<p>здатність усвідомлювати внутрішні стани, ефективно управляти часом та інформацією, конструктивно працювати в педагогічному колективі, із батьками та здобувачами освіти, залишатися стійкими і керувати власним навчанням та кар'єрою; розуміння кодексів поведінки та правил комунікації, прийнятних як у суспільстві, так і освітньому середовищі; уміння конструктивно спілкуватися в різних середовищах, співпрацювати в командах та вести переговори</p>
<p><b>Громадянська компетентність</b></p>	<p>здатність діяти як відповідальні громадяни і повною мірою брати участь у соціальному житті; ефективно взаємодіяти з іншими людьми в суспільних інтересах, зокрема щодо сталого розвитку суспільства; повага до прав людини; бажання брати участь у демократичному ухваленні рішень на всіх рівнях, підтримання соціальної та культурної різноманітності, гендерної рівності, соціальної згуртованості, готовності поважати приватність інших людей та брати на себе відповідальність за навколишнє середовище</p>

	<b>Комунікативна компетентність</b>	здатність до ефективного прямого та зворотного зв'язку з учасниками освітнього процесу та потенційними стейкхолдерами. Передбачає здібність до ефективного спілкування у межах професійних обов'язків, що передбачає вміння обмінюватися інформацією, сприймати співрозмовника, усвідомлювати його потреби, розуміти його почуття і психологічні стани, досягати взаєморозуміння
	<b>Екологічна компетентність</b>	здатність професіонала до ситуативної діяльності в природному оточенні, за якої набуті екологічні знання, навички, досвід і цінності актуалізуються в умінні приймати рішення, виконувати відповідні дії (у тому числі, у професійній діяльності), нести відповідальність за прийняті рішення, усвідомлюючи їх наслідки для довкілля

## 5.2 Загальні компетентності

<b>ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙСТРА ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ, ЯКІ РОЗВИВАЮТЬСЯ/УДОСКОНАЛЮЮТЬСЯ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ</b>		
<b>Загальні компетентності</b>	<b>Загально-професійні компетентності</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність адаптуватись до умов освітнього середовища;</li> <li>• здатність до академічної та професійної мобільності;</li> <li>• здатність нести персональну відповідальність за результати прийняття професійних рішень;</li> <li>• здатність до комунікацій у межах професійної діяльності;</li> <li>• здатність ефективно розподіляти робочий час;</li> <li>• здатність виявляти лідерські якості;</li> <li>• здатність діяти в нестандартних ситуаціях;</li> <li>• здатність працювати в команді;</li> <li>• здатність запобігати конфліктним ситуаціям;</li> <li>• здатність до самовдосконалення;</li> <li>• здатність діяти як відповідальний громадянин і брати участь у соціальному житті;</li> <li>• здатність бути відкритим до проявів культурної різноманітності, дотримуватись етичних норм та бути відповідальним щодо інтелектуальної та культурної власності</li> </ul>
	<b>Кар'єрна компетентність</b>	Здатність чітко уявляти власний кар'єрний потенціал і відповідно до нього доцільно формувати кар'єрний шлях (траєкторію), долаючи перепони і ускладнення.

		<p>Шляхи розвитку:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• спеціалізація (поглиблення в одній сфері, обраній на початку професійного шляху);</li> <li>• транспрофесіоналізація (оволодіння іншими сферами діяльності);</li> <li>• вертикальна – професійне і посадове зростання в основній сфері діяльності, по сходинках зростання;</li> <li>• горизонтальна – просування в іншій функціональній сфері діяльності, в інших підрозділах одного рівня;</li> <li>• центробіжний – просування, наближення до ядра керівництва, центру керівництва, участь у прийнятті рішень.</li> </ul>
	<b>Підприємницька компетентність</b>	<p>інтегральна здатність майстра виробничого навчання, сукупність його особистісно-психологічних і ділових якостей і знань, що допомагають успішно реалізовувати власні інноваційні ідеї, передбачувати ризики та нести соціальну відповідальність за процес та результати своєї професійної діяльності.</p> <p>Підприємницька компетентність ґрунтується на:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• плануванні й управлінні проектами, що мають культурну, соціальну або комерційну цінність;</li> <li>• умінні генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у професійну діяльність з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;</li> <li>• умінні раціонально вести себе як споживач, ефективно використовувати індивідуальні заощадження;</li> <li>• приймати доцільні рішення у сфері зайнятості, фінансів тощо.</li> </ul>
	<b>Енергозаощаджувальна компетентність</b>	<p>здатність до енергозаощадження як діяльності, зокрема наукової, організаційної, практичної, інформаційної, спрямованої на раціональне використання енергії та природних ресурсів</p>
	<b>Здоров'язбережувальна компетентність</b>	<p>здатність до збереження власного життя та життя співробітників, здобувачів освіти закладу професійної освіти під час професійної діяльності, що виявляється у здатності орієнтуватися в складних професійних ситуаціях, умінні аналізувати потенційні небезпеки під час освітнього процесу, системних рішень з усунення небезпек</p>

### 5.3. Фахові компетентності

<b>Фахові (спеціальні, предметні, посадові) компетентності</b>	
<b>Трудові функції</b>	<b>Професійні компетентності за трудовою дією або групою трудових дій</b>
<b>Планування та організація освітнього процесу</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність до підготовки та оновлення навчально-методичних документів з планування професійно-практичної підготовки та ведення обліково-звітної документації;</li> <li>• здатність застосовувати різні джерела інформації щодо планування та організації освітнього процесу;</li> <li>• здатність до взаємодії з педагогічними працівниками та соціальними партнерами щодо планування та організації освітнього процесу;</li> <li>• здатність використовувати результати моніторингу здобувачів освіти;</li> <li>• здатність проектувати та зреалізовувати розвиток здобувачів освіти за індивідуальними освітніми траєкторіями;</li> <li>• здатність реалізовувати здоров'язбережувальний підхід до організації освітнього процесу.</li> </ul>
<b>Здійснення освітнього процесу</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність здійснювати продуктивну комунікацію зі здобувачами освіти, батьками (особами, які їх замінюють), колегами тощо;</li> <li>• здатність до використання теоретичних знань та навичок виконання типових завдань і здійснення технологічного процесу за робітничою спеціальністю в певній галузі виробництва;</li> <li>• здатність експлуатувати виробниче устаткування;</li> <li>• здатність до прояву системного мислення та творчості;</li> <li>• здатність застосовувати інноваційні педагогічні та виробничі технології;</li> <li>• здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі;</li> <li>• здатність проводити оцінювання результатів освітнього процесу та відстежувати динаміку професійного становлення здобувачів освіти;</li> <li>• здатність до формування освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий та духовний розвиток здобувачів освіти;</li> </ul> <p>здатність здійснювати виховну роботу, формувати світогляд щодо розвитку суспільства і природи, духовної та професійної культури, етики, політики здобувачів освіти.</p>
<b>Здійснення методичної роботи</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики;</li> <li>• здатність використовувати цифрові технології для розв'язання методичних завдань;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність до інноваційної діяльності, апробації та поширення її результатів;</li> <li>• здатність до аналізу та використання позитивної педагогічної практики.</li> </ul>
<b>Професійний розвиток</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність до самоаналізу та коригування власної професійної діяльності з урахуванням результатів педагогічного впливу;</li> <li>• здатність до розроблення та реалізації програм професійного самовдосконалення;</li> <li>• здатність до проведення майстер-класів, відкритих уроків, тренінгів тощо;</li> <li>• здатність вживати заходи для збереження фізичного та психологічного здоров'я, профілактики професійного вигорання.</li> </ul>
<b>Супровід планування кар'єри здобувачів освіти та зв'язок із ринком праці</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• здатність до відстеження динаміки професійного становлення здобувачів освіти;</li> <li>• здатність консультивати з питань планування та побудови кар'єри;</li> <li>• здатність до забезпечення підтримки технічної, творчої та підприємницької активності здобувачів освіти;</li> <li>• здатність взаємодіяти з соціальними партнерами з питань виробничої практики, працевлаштування;</li> <li>• здатність проводити профорієнтаційну роботу.</li> </ul>



## VI. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ

Актуальність підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання полягає в необхідності розроблення та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії працівників з метою реалізації освітньої політики держави шляхом запровадження інноваційних форм, методів та технологій навчання на засадах андрагогіки, людиноцентризму з урахуванням професійних потреб слухачів, держави та глобалізованого світу.

Результатом підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання є підготовка конкурентоспроможних на ринку освітніх послуг фахівців, які здатні забезпечувати випереджувальність розвитку країни в умовах війни та період повоєнного відновлення, готові виконувати роль консолідаторів нації, активно зреалізовувати освітні проєкти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському і світовому ринку освітніх послуг тощо.

Професійний розвиток педагогів майстрів виробничого навчання в умовах післядипломної освіти передбачає організацію диференційованого освітнього простору за індивідуальною освітньою траєкторією, упровадження багатоваріантних моделей, форм освіти дорослих, реалізацію інноваційних методологічних підходів, андрагогічних, компетентнісно орієнтованих технологій тощо.

**Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання.**

У результаті підвищення кваліфікації слухач має:

Трудова функція	ОПИС ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ		
	ЗНАННЯ І РОЗУМІННЯ	РОЗВИНЕНІ ВМІННЯ	ДИСПОЗИЦІЇ (ЦІННОСТІ, СТАВЛЕННЯ)
<b>Планування та організація освітнього процесу</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• сучасних наукових підходів та тенденцій до організації професійного навчання;</li> <li>• структури та змісту навчально-методичних документів з планування професійно-практичної підготовки;</li> <li>• змісту та вимоги до ведення обліково-звітної документації;</li> <li>• джерел навчально-методичної, фахової літератури;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• аналізувати актуальні тенденції в галузі професійної освіти та керуватися сучасними підходами до планування освітнього процесу;</li> <li>• складати робочу навчальну програму з професійно-практичної підготовки;</li> <li>• складати плани уроків виробничого навчання;</li> <li>• складати перелік навчально-виробничих робіт з професії;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей);</li> <li>• соціально-політичні (культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, солідарність, відповідальність);</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• завдань та обов'язків педагогічних працівників і соціальних партнерів щодо взаємодії з планування та організації освітнього процесу;</li> <li>• положення про організацію навчально-виробничого процесу;</li> <li>• змісту положень, типових договорів та угод про навчання на виробництві;</li> <li>• методів вивчення особистості та колективу;</li> <li>• психічних процесів, якостей особистості, вікових та індивідуальних особливостей;</li> <li>• вимог з охорони, безпеки та гігієни;</li> <li>• технічних вимог та норм оснащення робочих місць (обладнання, інструменти, матеріали, засоби, оргтехніка, інструкційна та технологічна документація, навчальних зразків продукції);</li> <li>• засобів індивідуального та колективного захисту</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• вести обліково-звітну документацію (журнали виробничого навчання, спостережень, проведення інструктажів з техніки безпеки (охорони праці);</li> <li>• здійснювати пошук необхідної навчально-методичної та фахової літератури;</li> <li>• взаємодіяти з педагогічними працівниками та соціальними партнерами щодо планування та організації освітнього процесу;</li> <li>• оформляти договори та угоди про проходження виробничої практики на підприємствах, установах, в організаціях та господарствах;</li> <li>• інтерпретувати дані психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти;</li> <li>• планувати і організовувати освітній процес відповідно до результатів психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти;</li> <li>• розробляти спільно з іншими педагогами індивідуальні програми розвитку та навчання, які потребують додаткової уваги чи мають особливі освітні потреби;</li> <li>• забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни;</li> <li>• визначати оптимальні режими праці і відпочинку;</li> <li>• запобігати монотонності праці й здійснювати</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток;</li> <li>• рефлексія професійного розвитку</li> </ul>
--	--	--	---

		<p>профілактику перевтоми здобувачів освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• визначати відповідність робочих місць вимогам освітньої програми;</li> <li>• надавати пропозиції щодо реконструкції, модернізації та заміни навчально-виробничого обладнання</li> </ul>	
<b>Здійснення освітнього процесу</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• норм ділової української мови;</li> <li>• видів, форм та особливостей професійного педагогічного спілкування;</li> <li>• стратегій, тактики і техніки педагогічної взаємодії;</li> <li>• структури відповідної галузі виробництва, суть та складові виробничого процесу технології відповідно галузі виробництва;</li> <li>• техніки, термінології певної галузі виробництва;</li> <li>• будови, принципів роботи виробничого устаткування;</li> <li>• теоретичних основ професійної освіти (закономірності, принципи навчання, механізми управління і самоуправління освітнім процесом);</li> <li>• форм, методів, прийомів та засобів навчання, інноваційних педагогічних та виробничих технологій;</li> <li>• цифровізації освіти, сутності, форм та принципів використання цифрових технологій в освіті;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• володіти літературною українською мовою;</li> <li>• добирати оптимальні форми педагогічного спілкування;</li> <li>• організовувати педагогічну взаємодію;</li> <li>• виконувати функції кваліфікованого робітника відповідного розряду та галузі виробництва;</li> <li>• здійснювати обґрунтований вибір технологій виробництва та за потреби адаптувати її до виробничої ситуації;</li> <li>• використовувати технологічну термінологію певної галузі виробництва;</li> <li>• здійснювати процес навчання згідно із закономірностями пізнавального розвитку здобувачів освіти;</li> <li>• р е а л і з о в у в а т и міжпредметні зв'язки;</li> <li>• коригувати план уроку відповідно до умов освітнього процесу;</li> <li>• виконувати пошук нових способів розв'язання навчальних та виробничих завдань, проявляти гнучкість та креативність;</li> <li>• здійснювати обґрунтований вибір сучасних методик та технологій</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• структури та змісту дистанційних курсів, методики використання елементів дистанційного навчання;</li> <li>• компетентнісного підходу до формування фахівця;</li> <li>• критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за професією;</li> <li>• функцій і видів контролю навчальних досягнень;</li> <li>• форм, методів та засобів контролю навчальних досягнень;</li> <li>• вимог до освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий та духовний розвиток здобувачів освіти;</li> <li>• шляхів диференціації та індивідуалізації навчання;</li> <li>• сутності, напрямів, закономірностей та принципів виховання;</li> <li>• методів виховання;</li> <li>• засобів діагностування соціальних та моральних якостей особистості</li> </ul>	<p>навчання з метою формування професійних і ключових компетентностей здобувачів освіти;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• застосовувати сучасні технології та методики навчання з урахуванням мети, особливостей підготовки, змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей здобувачів освіти;</li> <li>• оцінювати навчальні досягнення здобувачів освіти за визначеними критеріями;</li> <li>• складати контрольні завдання, здійснювати поточний, проміжний та підсумковий контроль, оцінювання повноти і своєчасності виконання здобувачами освіти навчально-виробничих завдань, результатів опанування професійних компетентностей і навчальних модулів у процесі виробничого навчання та виробничої практики;</li> <li>• використовувати механізми забезпечення виробничої дисципліни і стимулювання праці;</li> <li>• коригувати педагогічну діяльність з огляду на навчальну ситуацію;</li> <li>• ознайомлювати здобувачів освіти з морально-етичними нормами поведінки та забезпечувати їх дотримання;</li> <li>• реалізовувати індивідуальні програми розвитку та навчання здобувачів освіти;</li> </ul>	
--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• урахувати вікові та індивідуальні особливості, потреби здобувачів освіти під час добору змісту, методів, засобів і форм навчання;</li> <li>• використовувати різні методи виховання;</li> <li>• відстежувати динаміку формування соціальних і моральних якостей здобувачів освіти та оцінювати перебіг процесу виховання</li> </ul>	
<b>Здійснення методичної роботи</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• завдань, змісту і форм методичної роботи;</li> <li>• змісту, структури та вимог до навчально-методичного комплексу;</li> <li>• вимог до визначення мети і завдань виробничої практики, уроків виробничого навчання;</li> <li>• методів, форм і засобів навчання та забезпечення взаємодії під час освітнього процесу;</li> <li>• електронних освітніх ресурсів, джерел цифрової інформації, загальних характеристик процесів збирання, передавання, опрацювання й накопичення цифрової інформації;</li> <li>• сутності та ознак інноваційних підходів до організації освітнього процесу;</li> <li>• основ науково-педагогічної діяльності (суть, види, етапи та методи педагогічного дослідження, педагогічний експеримент);</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання і виробничої практики;</li> <li>• формувати мету і завдання виробничої практики, уроків виробничого навчання;</li> <li>• добирати методи, форми і засоби навчання та забезпечувати взаємодію учасників освітнього процесу;</li> <li>• здійснювати ефективний пошук, структурування та оцінювання достовірності інформації, її адаптацію до особливостей освітнього процесу і дидактичних вимог;</li> <li>• реалізовувати інноваційні підходи до організації освітнього процесу;</li> <li>• визначати практичне значення результатів інноваційної діяльності;</li> <li>• обирати відповідні форми і методи презентації результатів інноваційної діяльності та методичних розробок;</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• форм презентації та способи апробації результатів інноваційної діяльності;</li> <li>• вимог до публікації статей, тез доповідей;</li> <li>• критеріїв оцінювання педагогічної практики.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• готувати доповіді про результати інноваційної діяльності;</li> <li>• готувати статті, тези;</li> <li>• аналізувати педагогічну практику;</li> <li>• здійснювати оцінювання педагогічної практики та прогнозувати можливість і доцільність;</li> <li>• адаптувати та впроваджувати позитивну педагогічну практику в конкретних умовах освітнього процесу</li> </ul>	
<b>Професійний розвиток</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• професійно значущих особистісних якостей майстра виробничого навчання;</li> <li>• змісту програми професійного самовдосконалення;</li> <li>• вимог до проведення майстер-класів, тренінгів;</li> <li>• критеріїв оцінювання відкритих уроків;</li> <li>• правил трудового розпорядку, тривалості робочого часу та часу відпочинку;</li> <li>• правил та обов'язків майстра виробничого навчання, соціального захисту та відповідальності;</li> <li>• ознаки фізичного та психічного здоров'я;</li> <li>• ознаки професійного вигорання, його діагностування та профілактики</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• критично оцінювати сформованість професійно значущих особистісних якостей, результати педагогічного впливу;</li> <li>• розробляти та реалізовувати програму професійного самовдосконалення;</li> <li>• проводити майстер-класи, відкриті уроки, тренінги;</li> <li>• раціонально розподіляти робоче навантаження, запобігати перевтомі;</li> <li>• відстежувати стан фізичного та психічного здоров'я, проходити медогляд, звертатись по медичну допомогу;</li> <li>• володіти техніками саморегуляції, підвищення стійкості до стресу</li> </ul>	

<p><b>Супровід планування кар'єри здобувачів освіти та зв'язок з ринком праці</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• критеріїв сформованості професійної компетентності;</li> <li>• методів та засобів діагностування рівня сформованості професійної компетентності;</li> <li>• умов, форм та програм підвищення кваліфікації;</li> <li>• алгоритму побудови програми кар'єрного зростання;</li> <li>• напрямів та способів кар'єрного розвитку;</li> <li>• методів активізації пізнавальної діяльності;</li> <li>• нормативно-правового забезпечення трудових відносин;</li> <li>• загальних характеристик професії, санітарно-гігієнічних умов та охорони праці, перспектив зайнятості;</li> <li>• вимог до особистості працівника, професійно важливих якостей, протипоказань до навчання та виконання професійних обов'язків;</li> <li>• завдань, обов'язків, трудових функцій фахівця;</li> <li>• діагностичного інструментарію для визначення особистості якостей учнівської молоді та дорослих</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• оцінювати стан сформованості професійної компетентності;</li> <li>• надавати інформацію про умови, форми та програми підвищення кваліфікації і перепідготовки фахівців;</li> <li>• складати програму кар'єрного зростання;</li> <li>• застосовувати методи активізації пізнавальної діяльності;</li> <li>• налагоджувати та підтримувати зв'язки з державною службою зайнятості, соціальними партнерами з питань працевлаштування, виробничої практики;</li> <li>• пояснювати вимоги, завдання та обов'язки, трудові функції фахівця;</li> <li>• презентувати інформацію про умови прийому на навчання та умови навчання;</li> <li>• використовувати діагностичний інструментарій для визначення особистісних якостей</li> </ul>	
---	---	---	--

## VII. ЗМІСТ І НАВЧАЛЬНІ СКЛАДНИКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

### 7.1 Навчальні модулі освітньо-професійної програми



#### Навчальний модуль № 1. Трудові відносини та охорона праці в закладі професійної освіти

**Метою** вивчення навчального модуля є розвиток нормативно-правової, а також працезахоронної компетентностей майстрів виробничого навчання шляхом ознайомлення з актуальними положеннями чинного законодавства України в галузі освіти, поглиблення їхніх знань щодо правової регламентації діяльності педагогічних працівників закладів професійної освіти, удосконалення знань щодо основних нормативно-правових актів з охорони праці та БЖД у закладах професійної освіти, розвитку здатності до впровадження сучасних наукових уявлень у процес забезпечення безпеки учасників освітнього процесу, поглиблення знань, умінь та навичок щодо організації роботи з охорони праці та БЖД в закладах професійної освіти.

#### **Зміст модуля:**

Особливості укладення та припинення трудових договорів із різними категоріями працівників у закладах професійної освіти. Учасники освітнього процесу та їхній правовий статус у закладах професійної освіти. Соціальний захист педагогічних працівників закладів професійної освіти. Особливий соціальний захист здобувачів освіти закладів професійної освіти. Порядок розвитку щодо трудових спорів, які виникають у закладах професійної освіти.

Роль майстрів виробничого навчання в організації роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в закладах професійної освіти. Організація навчання майстрів виробничого навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі професійної освіти. Дотримання вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності при підготовці закладів професійної освіти до нового навчального року. Служба охорони праці, розробка інструкцій з охорони праці, проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах професійної освіти. Участь майстрів виробничого навчання у розслідуванні нещасних випадків, що сталися під час освітнього процесу в закладах професійної освіти. Система управління охороною праці в умовах євроінтеграційних процесів. Формування нової культури учасників освітнього процесу в галузі БЗР (безпеки та здоров'я на роботі).



#### **Вибіркові спецкурси:**

- Гейміфікація освітнього процесу охорони праці в закладах професійної освіти
- Цифрові екосистеми в закладах професійної освіти





## Навчальний модуль № 2.

### Педагогічний менеджмент і психологія професійної діяльності

**Мета модуля** полягає в розвитку фахової компетентності майстра виробничого навчання, пов'язаної із трудовими функціями, що передбачають здатність використовувати результати психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти, проектувати індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти, реалізовувати здоров'язбережувальний підхід до організації освітнього процесу, здійснювати продуктивну комунікацію зі здобувачами освіти, формувати освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний, творчий та духовний розвиток, розробляти та реалізувати програми професійного самовдосконалення, вживати заходи для збереження психологічного здоров'я та профілактики професійного вигорання.

#### **Зміст модуля:**

Проектування та реалізація індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Організація психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти у ЗПО.

Формування освітнього середовища, зорієнтованого на психологічні характеристики особистості та її структуру. Психологічні умови розвитку особистості майбутнього кваліфікованого робітника. Формування соціальних і моральних якостей здобувачів освіти в ЗПО. Проектування індивідуальної програми розвитку із врахуванням характеру психофізичних порушень розвитку особи із особливими освітніми потребами. Соціально-педагогічна робота зі здобувачами освіти у ЗПО.

Професійний розвиток майстра виробничого навчання у системі безперервної освіти. Комунікативні стратегії, тактики і техніки педагогічної взаємодії в роботі майстра виробничого навчання. Світоглядне бачення розвитку суспільства та природи. Системне мислення в освітній діяльності.



#### **Вибіркові спецкурси:**

- Запобігання та розв'язання конфліктних ситуацій в роботі майстра виробничого навчання.
- Розв'язання та профілактика конфліктів у виробничому середовищі.
- Формування освітнього середовища, зорієнтованого на соціально-психологічну допомогу в стресових ситуаціях під час війни.
- Здоров'язбережувальні технології в інклюзивному навчанні в закладі професійної освіти.
- Організація профорієнтаційної роботи в закладі професійної освіти.
- Профілактика професійного та емоційного вигорання майстрів виробничого навчання.
- Аналіз ринку праці у сфері професійної освіти: тенденції, навички майбутнього, прогнози.



### Навчальний модуль № 3. Дидактика професійної освіти

**Мета модуля:** розвиток навчально-методичної компетентності та інноваційного потенціалу майстра виробничого навчання для забезпечення дидактичної складової професійної підготовки кваліфікованих робітників в умовах війни та повоєнного відновлення України.

**Зміст модуля** включає оновлення, удосконалення та систематизацію знань майстра виробничого навчання про сутність і дидактичні принципи професійно-практичної підготовки, методику планування та організації освітнього процесу в закладі професійної освіти; зміст, форми, методи та засоби організації освітнього процесу, що забезпечують розв'язання завдань професійної освіти. Відповідність змісту професійно-практичної підготовки кваліфікованих робітників основним напрямкам розвитку сучасної науки, техніки і виробництва. Добір і вдосконалення форм і методів навчання та оцінювання результатів освітнього процесу; відстеження динаміки професійного становлення здобувачів професійної освіти. Розробка комплексу методичного забезпечення професії. Визначення шляхів реалізації дидактичних принципів, компетентнісного підходу, міжпредметних зв'язків в процесі проведення занять та позааудиторних навчальних заходів. Розкриття та встановлення закономірних зв'язків між елементами дидактичної системи; вивчення, узагальнення та впровадження інноваційних підходів до організації освітнього процесу. Використання дидактичного і матеріально-технічного забезпечення в освітньо-виробничому процесі. Удосконалення методики планування, організації і проведення професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців в закладі професійної освіти і підприємства (сфери обслуговування) із використанням елементів дуальної форми навчання. Встановлення взаємозв'язку, співвідношення між процесами навчання і викладання на засадах компетентнісного підходу.

Професійно-практична підготовка кваліфікованих робітників в сучасних умовах: досвід і перспективи. Дидактичне проектування професійно-практичної підготовки. Зміст роботи майстра виробничого навчання щодо контролю та обліку професійно-практичної підготовки. Шляхи підвищення ефективності професійно-практичної підготовки. Методика професійно-практичної підготовки в умовах сучасного підприємства. Порядок підготовки документів щодо планування, обліку та контролю професійно-практичної підготовки на виробництві. Дуальна система підготовки робітничих кадрів. Відповідність змісту навчання основним напрямкам розвитку науки і техніки; розробка та вдосконалення навчального матеріалу в цілісну систему взаємопов'язаних знань. Зв'язок змісту навчального матеріалу з практичною діяльністю здобувачів освіти; логічність та доступність сприйняття навчального матеріалу, його відповідність віковим можливостям здобувачів освіти, задоволення їх пізнавальних інтересів; відповідність змісту навчання можливостям матеріально-технічної бази закладу освіти; урахування чинників, що впливають на продуктивність праці. Синтез галузевих знань з професії, що вивчається, та типу підприємства (сфери послуг) як місця проведення виробничої практики здобувачів освіти. Удосконалення методики інструктування на різних етапах професійно-практичної підготовки. Ефективність моделювання професійної діяльності в процесі професійно-практичної підготовки. Оновлення змісту професійно-практичної підготовки, його вдосконалення та адаптація до суспільних й економічних змін і перетворень, до інновацій у техніці. Розвиток індивідуального стилю педагогічної діяльності.



### **Вибіркові спецкурси:**

Компетентнісний урок виробничого навчання як цілісна дидактична система.

Методика розробки навчально-методичного комплексу з виробничого навчання та виробничої практики.

Контроль навчальних досягнень здобувачів професійної освіти на засадах компетентнісного підходу.

Методика організації та проведення занять за дистанційною й змішаною формами навчання.



### **Навчальний модуль № 4.**

#### **Освітні інновації в професійній діяльності майстра виробничого навчання**

**Мета модуля:** формування готовності майстрів виробничого навчання до інноваційної діяльності в умовах війни та повоєнного відновлення України, впровадження новітніх виробничих технологій у професійно-практичну підготовку кваліфікованих робітників.

#### **Зміст модуля:**

Формування комплексу організаційно-методичних умінь майстрів виробничого навчання, спрямованих на впровадження освітніх інновацій та інноваційних виробничих технологій у професійно-практичну підготовку кваліфікованих робітників. Науково-методичний супровід освітнього процесу; ознайомлення слухачів із сучасним технологічним рівнем галузей виробництва та перспективними напрямками їх розвитку.

Сучасні освітні практики в процесі виробничого навчання. Розвиток ключових компетенцій здобувачів освіти шляхом впровадження сучасних освітніх практик у підготовку кваліфікованих, конкурентоспроможних на ринку праці робітників.

Технологізація освітнього процесу. Сутність та ознаки інноваційних підходів до організації освітнього процесу в професійній (професійно-технічній) освіті. Структурні складники освітніх інновацій. Сутність поняття «інноваційна освітня технологія», «інноваційна виробнича технологія». Стратегія вибору інноваційної технології в професійно-практичній підготовці. Педагогічні умови впровадження інноваційних виробничих технологій в підготовку кваліфікованих робітників. Форми презентації та способи апробації результатів інноваційної діяльності. Сутність та завдання технологізації освітнього процесу в закладі професійної освіти. Структурні складники технології навчання як дидактичної системи. Моделі і стратегії навчання.

Класифікації сучасних технологій навчання професії у відповідності до дидактичних цілей та прогнозованого результату рівня навчальних досягнень учнів з професійно-практичної підготовки. Методологія добору сучасних освітніх практик залежно від специфіки професії, етапів професійно-практичної підготовки. Методика реалізації сучасних освітніх практик у процесі виробничого навчання.



### **Вибіркові спецкурси:**

- Використання цифрових технологій для розв'язання методичних завдань.
- Реалізація інноваційних підходів до організації освітнього процесу закладу професійної освіти.

- Використання цифрових технологій для розв'язання методичних завдань професійно-практичної підготовки.
- Розвиток мовленнєвої компетентності майстра виробничого навчання.
- Навчально-методична діяльність педагога закладів ПО.
- Квест-технології як засіб розвитку професійних компетентностей.
- Причини та тенденції трансформації світового, європейського та вітчизняного ринку праці.



### **Навчальний модуль № 5. Інноваційні технології в закладі професійної освіти**

**Мета модуля:** розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти; поглиблення знань з проектування освітнього

процесу; формування готовності педагогів до використання інноваційних форм, методів і технологій навчання; сприяння професійному самовдосконаленню та саморозвитку особистості; розвиток цифрової компетентності шляхом удосконалення знань та навичок щодо використання цифрових технологій в освітньому процесі закладу професійної освіти, захисту інформації та цифрової безпеки.

#### **Зміст модуля:**

Застосування інноваційних педагогічних технологій у професійній діяльності майстра виробничого навчання. Сучасні технології професійного розвитку майстра виробничого навчання. Медіаграмотність в освітньому просторі ЗПО.

Виховна робота в контексті формування світогляду здобувачів освіти ЗПО. Сутність, напрями, закономірності та принципи виховання в ЗПО. Сучасні методи виховання в ЗПО.

Інноваційні цифрові технології в роботі майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти. Основні завдання професійної освіти на сучасному етапі. Характеристика технологій активізації освітньої діяльності у закладах професійної освіти. Шляхи використання інноваційних цифрових педагогічних технологій в освітньому процесі закладу професійної освіти. Етапи застосування інноваційних цифрових педагогічних технологій в освітній процесі ЗПО. Критерії добору цифрових педагогічних технологій для використання в освітньому процесі. Упровадження цифрових технологій як засіб професійного розвитку педагога ЗПО. Використання цифрових технологій у практичній діяльності педагогічного працівника ЗПО.

Виклики сучасної цифрової освіти. Цифрові технології навчання дорослих в системі безперервної професійної освіти.

Цифровізація освіти. Електронні освітні ресурси (ЕОР). Цифрові технології колективної комунікації та основи інформаційної безпеки. Візуалізація освітнього контенту. Системи електронного тестування та аналітики в освітньому процесі. Інтернет речей IoT.

#### **ЗМ Вибіркові спецкурси**



- Організація спільної роботи в цифровому середовищі закладів професійної освіти.
- Ефективні рішення для організації дистанційного навчання в закладах професійної освіти.



- Застосування квест-технологій у професійно-практичній підготовці.
- Проектно-технологічна діяльність в освітньому середовищі закладу професійної освіти.
- Застосування технології превентивного виховання в закладах професійної освіти.
- Проектно-технологічна діяльність в освітньому середовищі закладу професійної освіти.

### **Варіативний складник (вибіркові спецкурси)**

*Мета* вибіркової частини – забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти шляхом реалізації наступних завдань:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із психолого-педагогічних, методологічних, інформаційно-технологічних та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів майстрів виробничого навчання;
- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх потреб і запитів;
- сприяння особистісному розвитку майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти як важливому чиннику розвитку їхньої професійної компетентності.

Зміст вибіркового складника становлять спецкурси, які поглиблюють зміст модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у відокремленому структурному підрозділі «Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти» не менш ніж 25% від загального обсягу годин.

## 7.2. Навчальний план освітньо-професійної програми

### НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Категорія: «Майстри виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти» (очно-дистанційна форма навчання)

Назва модулів	Кількість кредитів ЕКТС	Загальний обсяг годин	Загальна кількість годин на I етап				I етап (очний) організаційно-мотиваційний				Загальна кількість годин на II етап	II етап (дистанційний)					Загальна кількість годин на III етап	III етап (очний) підсумково-рефлексійний				Підсумкова атестація		
			Аудиторні години				Семінарські заняття	Спецкурси	Самостійна робота (спецкурс)	Самостійна робота (дистанційно)		Самостійна робота (спецкурс)	Самостійна робота (у т. ч. підготовка випускної роботи)	Інтернет-лекція	Семінарські заняття (дис-танційно)	Самостійна робота (спецкурс)		Самостійна робота	Самостійна робота	Самостійна робота	Спецкурси		Самостійна робота	Самостійна робота
			Лекції	Семінарські заняття	Спецкурси	Самостійна робота																		
1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	14	15	18	19	20	21	22	23	26	28	29	30	Захист випускних робіт		
Модуль №1. Трудові відносини та охорона праці	1	30	8		4	4	4	16	16	2				16	6			4	2	2	2			
Модуль №2. Педагогічний менеджмент і психологія професійної діяльності	1	30	8	2	4	4	2	16	16	2				14	6	2	2		2					
Модуль №3. Дидактика професійної освіти	1	30	8	2	4	2	16	16	16					10	6	6	6							
Модуль №4. Освітні інновації в професійній діяльності педагога професійної освіти	1	30	11	2	2	4	3	13	13					13	6	4	4		2					
Модуль №5. Інноваційні технології в закладі професійної (професійно-технічної) освіти	1	30	10	4	4	2	14	14	14	2				4	6	6	6							
<b>Разом</b>	<b>5</b>	<b>150</b>	<b>45</b>	<b>10</b>	<b>14</b>	<b>8</b>	<b>5</b>	<b>75</b>	<b>30</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>57</b>	<b>30</b>	<b>2</b>	<b>18</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>+</b>		

Директорка інституту

\_\_\_\_\_ (підпис)

Вікторія СИДОРЕНКО  
(ім'я та прізвище)

Схвалено на засіданні кафедри МПО та СГД

Схвалено на засіданні кафедри ПП та М

Схвалено на засіданні кафедри ТНОП та Д

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» 20\_\_ р.

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» 20\_\_ р.

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» 20\_\_ р.

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)  
(ім'я та прізвище)

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)  
(ім'я та прізвище)

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)  
(ім'я та прізвище)

## НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Категорія: «Майстри виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти» (заочна форма навчання)

Назва модулів	Кількість кредитів ЕКТС	Загальний обсяг годин	I етап (очний) організаційно-мотиваційний			Загальна кількість годин на II етап			II етап (дистанційний)					Загальна кількість годин на III етап			III етап (очний) підсумково-рефлексійний					
			Аудиторні години			Самостійна робота	Самостійна робота (спекурс)	Інтернет-лекція	Семінарські заняття (дистанційно)	Спекурси (дистанційно)	Самостійна робота (спекурс)	Самостійна робота (у т.ч. підготовка випускної роботи)	Лекції	Семінарські заняття	Спекурси	Самостійна робота	Самостійна робота (спекурс)	Підсумкова атестація				
			Лекції	Семінарські заняття	Спекурси																	
1	2	3	4	5	6	9	11	12	13	14	15	18	19	20	21	22	23	26	28	29	30	
Модуль №1. Трудові відносини та охорона праці в закладі професійної освіти	1	30	8		4	4	4	16					16	16	6			4	2		2	
Модуль №2. Педагогічний менеджмент і психологія професійної діяльності	1	30	8	2	4	4	16						16	16	6	2	2	6	2			
Модуль №3. Дидактика професійної освіти	1	30	8	2	4	2	16						16	16	6			6				
Модуль №4. Освітні інновації в професійній діяльності майстра виробничого навчання	1	30	11	2	2	4	13						13	13	6		4	2				
Модуль №5. Інноваційні технології в закладах професійної освіти	1	30	10	4	4	2	14						14	14	6		6					
<b>Разом</b>	<b>5</b>	<b>150</b>	<b>45</b>	<b>10</b>	<b>14</b>	<b>8</b>	<b>75</b>	<b>13</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>75</b>	<b>30</b>	<b>2</b>	<b>18</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>+</b>

Директорка інституту \_\_\_\_\_ (підпис)

Вікторія СИДОРЕНКО  
(ім'я та прізвище)

Схвалено на засіданні кафедри МПО та СГД

Схвалено на засіданні кафедри ПП та М

Схвалено на засіданні кафедри ТНОП та Д

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)

## НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Категорія: «Майстри виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти» (очна форма навчання)

Назва модулів	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг годин	Загальний обсяг аудиторних годин	Аудиторні години			Самостійна робота	Самостійна робота (спекурс)	Підсумкова атестація
				Лекції	Семінарські заняття	Спекурс			
1	2	3	4	5	6	9	11	12	Диференційований залік
Модуль №1. Трудові відносини та охорона праці в закладі професійної освіти	1	30	18	6	8	4	8	4	13
Модуль №2. Педагогічний менеджмент і психологія професійної діяльності	1	30	18	4	6	8	4	8	
Модуль №3. Дидактика професійної освіти	1	30	18	4	6	8	4	8	
Модуль №4. Освітні інновації в професійній діяльності майстра виробничого навчання	1	30	18	6	8	4	8	4	
Модуль №5. Інноваційні технології в закладах професійної освіти	1	30	18	6	8	4	8	4	
<b>Разом</b>	<b>5</b>	<b>150</b>	<b>90</b>	<b>26</b>	<b>36</b>	<b>28</b>	<b>32</b>	<b>28</b>	<b>+</b>

Директорка інституту \_\_\_\_\_ (підпис)

Вікторія СИДОРЕНКО  
(ім'я та прізвище)

Схвалено на засіданні кафедри МПО та СГД  
Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Схвалено на засіданні кафедри ПП та М  
Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Схвалено на засіданні кафедри ТНОП та Д  
Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (ім'я та прізвище)

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (ім'я та прізвище)

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис) \_\_\_\_\_ (ім'я та прізвище)



## НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Категорія: «Майстри виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти» (дистанційна форма навчання)

Назва модулів	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг годин	Загальний обсяг аудиторних годин	Аудиторні години			Самостійна робота	Самостійна робота (спецкурс)	Підсумкова атестація
				Лекції	Семінарські заняття	Спецкурс			
1	2	3	4	5	6	9	11	12	Диференційований залік
Модуль №1. Трудові відносини та охорона праці в закладі професійної освіти	1	30	18	6	8	4	8	4	13
Модуль №2. Педагогічний менеджмент і психологія професійної діяльності	1	30	18	4	6	8	4	8	
Модуль №3. Дидактика професійної освіти	1	30	18	4	6	8	4	8	
Модуль №4. Освітні інновації в професійній діяльності майстра виробничого навчання	1	30	18	6	8	4	8	4	
Модуль №5. Інноваційні технології в закладах професійної освіти	1	30	18	6	8	4	8	4	
<b>Разом</b>	<b>5</b>	<b>150</b>	<b>90</b>	<b>26</b>	<b>36</b>	<b>28</b>	<b>32</b>	<b>28</b>	<b>+</b>

Директорка інституту \_\_\_\_\_ (підпис)

Вікторія СИДОРЕНКО  
(ім'я та прізвище)

Схвалено на засіданні кафедри МПО та СГД

Схвалено на засіданні кафедри ПП та М

Схвалено на засіданні кафедри ТНОП та Д

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Протокол № \_\_\_\_\_ від «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)  
(ім'я та прізвище)

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)  
(ім'я та прізвище)

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ (підпис)  
(ім'я та прізвище)

## VIII. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ

**Академічна свобода** – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом;

**Безперервний професійний розвиток** – це безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття вищої та/або післядипломної освіти, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності.

**Безпечне освітнє середовище** – сукупність умов у закладі освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (зокрема шляхом булінгу (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин;

**Булінг (цькування)** – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

**Вебінар** – інтерактивний семінар, організований за допомогою інтернет-технологій. Вебінар, зазвичай, проходить у формі віртуального спілкування між викладачем – ведучим (спікером), який робить доповідь, наочно підкріплену презентацією, та слухачами-учасниками цього online заходу, які мають можливість активно взаємодіяти з ведучим і між собою, а саме: прослухавши доповідь, обговорювати викладений матеріал та коло проблемних питань, означених у ній, виконувати завдання й відповідати на запитання модератора, висловлювати думки, ставити свої запитання й отримувати на них відповіді тощо.

### **Дескриптори Національної рамки кваліфікацій**

- **автономність і відповідальність** – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;
- **знання** – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);
- **комунікація** – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

- **уміння** – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

**Дистанційна форма навчання** передбачає опосередковану взаємодію віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі (e-платформа), яке функціонує з використанням сучасних психолого-педагогічних, андрагогічних та цифрових технологій. Особливості організації підвищення кваліфікації слухачів за дистанційною формою навчання визначаються окремим положенням.

**Дуальна освіта** ґрунтується на таких формах організації освітнього процесу, що поєднують, одного боку, навчання на території та за правилами ЗВО, а з іншого – безпосередньо на робочому місці: на виробництві, в установі, організації, або «в полі». Передбачає активну участь працедавців, насамперед у наданні можливостей здобувачам вищої освіти опанувати практичні навички, залученні викладачів-практиків, розвитку матеріально-технічної бази ЗВО, розробці нових методичних підходів. Дуальна освіта має на меті розвивати у здобувачів вищої освіти практичне розуміння особливостей своєї професії, адаптувати освітній процес у ЗВО до вимог ринку праці. Наявність елементів дуальної освіти не є обов'язковою при акредитації освітніх програм. Однак наявність таких елементів надає освітній програмі суттєві переваги.

**Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)** – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

**ЄКТС** є системою накопичення та перезарахування (трансферу) кредитів, що орієнтована на особу, яка навчається. Ґрунтується на принципах прозорості процесів навчання, викладання та оцінювання. Мета системи полягає у сприянні плануванню, реалізації та оцінюванню освітніх програм і мобільності здобувачів вищої освіти за допомогою визнання навчальних досягнень, кваліфікацій та періодів навчання.

**Заочна форма підвищення кваліфікації** передбачає навчання слухачів, що поєднує в собі самонавчання (самостійного оволодіння освітньою (освітньо-професійною) програмою підвищення кваліфікації за індивідуальною освітньою траєкторією в проміжку між ними, що передбачає кореспондентське навчання, у тому числі – із використанням e-платформи, матеріалів сайтів, паперових носіїв (за вибором слухача, замовника освітніх послуг) і очного навчання, без відриву від виробництва або у вільний від основної роботи час.

**Індивідуальна освітня траєкторія** – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

**Індивідуальна форма підвищення кваліфікації** передбачає максимальне врахування освітніх запитів слухача (відбувається на виробництві, в організації шляхом практичного навчання, участі у виконанні трудових обов'язків і завдань під керівництвом висококваліфікованих працівників виробництва та сфери послуг, шляхом державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти); розробку окремих навчальних планів, програм і графіка навчання.

**Індивідуальний графік підвищення кваліфікації слухача** – робочий документ індивідуальної форми навчання. Оформлюється на спеціальних бланках та містить: настановні дані, зміст вибіркової частини навчального плану (спецкурси), план-графік навчального процесу.

**Індивідуальний навчальний план** – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів.

**Інформальна освіта** (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям (Закон України «Про освіту»).

**Кваліфікація** – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання) (Закон України «Про освіту»). Особи мають право здобувати повні або часткові професійні кваліфікації без одночасного здобуття повної загальної середньої освіти, яку вони можуть здобути безоплатно в будь-який інший час впродовж життя за будь-якою формою здобуття освіти. Перелік професійних кваліфікацій, що можуть здобуватися без одночасного здобуття повної загальної середньої освіти, формується Національним агентством кваліфікацій.

**Ключові компетентності** необхідні для підвищення особистого потенціалу і розвитку, розширення можливостей працевлаштування, соціальної інтеграції та активного громадянства, розвиваються в процесі навчання протягом усього життя, починаючи з раннього дитинства шляхом формального, неформального та інформального навчання.

**Компетентність** – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність (Закон України «Про освіту»).

**Консультація** – вид навчального заняття, під час якого слухач КПК одержує від викладача відповіді на конкретні запитання або пояснення конкретних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

**Контрольні заходи** – обов'язкова форма організації освітнього процесу, їх основою є педагогічний контроль, суть якого полягає в одержанні інформації щодо результатів освітньої діяльності слухачів.

**Кредит** – обсяг змісту підвищення кваліфікації, який (з урахуванням нормативних термінів опанування окремих навчальних елементів і психофізіологічних норм засвоєння змісту навчання та за умови використання оптимальних форм, методів і засобів навчання) може бути засвоєний слухачем курсів підвищення кваліфікації за 30 академічних годин. Назване значення є сумарною кількістю годин аудиторної і самостійної роботи слухача на тиждень.

**Моніторинг** – це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу в контексті забезпечення якості вищої освіти в Інституті за допомогою спеціальних методик і заходів, серед яких – опитування.

**Навчальний модуль** – логічно-самостійний блок змісту підвищення кваліфікації, який забезпечує розвиток базової або посадово-функціональної компетентності слухача курсів підвищення кваліфікації. Структурними складовими навчального модуля є змістові модулі (ЗМ). У традиційній предметній системі навчання аналогом навчального модуля є блок споріднених навчальних дисциплін (навчальних предметів).

**Навчальний план** – нормативний документ закладу післядипломної освіти, що регламентує підвищення кваліфікації за певним напрямом та розробляється відповідно до

освітньо-професійної програми. Навчальний план визначає зміст і форму підвищення кваліфікації, перелік нормативних та вибіркового навчальних модулів, види навчальних занять та їх обсяг, види контролю.

**Накопичення кредитів у ЄКТС** є процесом накопичення кредитів, отриманих за досягнення результатів навчання окремих освітніх компонентів у системі формальної освіти, а також за результати навчальної діяльності в межах неформальної та інформальної освіти. Здобувач вищої освіти може накопичувати кредити для того, щоб:

- отримати кваліфікацію, відповідно до вимог інституції, що присвоює академічні ступені;
- задокументувати особисті досягнення для навчання впродовж життя.

**Неформальна освіта** – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

**Нормативний змістовий модуль** – логічно самостійний блок змісту підвищення кваліфікації, який забезпечує розвиток однієї або декількох складових певної базової або посадово-функціональної компетентності слухача курсів підвищення кваліфікації. Опанування кожного нормативного змістового модуля є обов'язковим для всіх слухачів відповідного напрямку підвищення кваліфікації.

**Опитування** – методика вивчення думки репрезентативної сукупності респондентів (внутрішніх або зовнішніх стейкхолдерів) щодо якості освітньої діяльності в Інституті.

**Освітній процес** – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

**Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації** – це система освітніх компонентів, що визначає вимоги до рівня освіти педагогічних працівників закладів професійної(професійно-технічної) освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік та логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для успішного виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання у формі набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань. Розроблення ОПП відбувається з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей замовників освітніх послуг. Ґрунтується на виборі видів, форм, темпу, методів і засобів навчання впродовж усього андрагогічного циклу.

**Освітня діяльність** – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

**Освітня послуга** – комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання.

**Очна (денна, вечірня) форма підвищення кваліфікації** передбачає навчання слухачів із відривом від виробництва або у вільний від основної роботи час.

**Очно-дистанційна форма підвищення кваліфікації** поєднує очну форму з можливостями дистанційного навчання.

**Педагогічна діяльність** – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей.

**Педагогічна експертиза** – комплексне вивчення особливостей і умов функціонування складових та елементів педагогічного впливу, педагогічної взаємодії, педагогічного процесу.

**Педагогічний контроль** – обов'язковий компонент підвищення кваліфікації, який реалізується з метою забезпечення зворотного зв'язку із слухачами, визначення рівня розвинутоності їх професійної компетентності в результаті підвищення кваліфікації за відповідним напрямом. Зміст, форми та методи педагогічного контролю упорядковуються згідно з профілем професійної компетентності на основі професійної програми підвищення кваліфікації за відповідним напрямом.

**Перезарахування (трансфер) кредитів** є процесом одержання кредитів, присвоєних в одному формальному контексті (освітня програма, заклад вищої освіти) та визнаних в іншому формальному контексті з метою отримання кваліфікації. Кредити, присвоєні здобувачу вищої освіти у межах однієї освітньої програми певного закладу, можна перевести для накопичування в іншій програмі, запропонованій тим самим або іншим закладом. Трансфер кредитів є ключем для успішності академічної мобільності. Заклади вищої освіти, факультети, департаменти можуть укласти угоди, які гарантують автоматичне визнання і перезарахування (трансфер) кредитів.

**Підвищення кваліфікації** – важливий чинник безперервної освіти дорослих, складник формальної і неформальної професійної освіти, організована форма навчання дорослих. *Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників* закладів професійної (професійно-технічної) освіти є підготовка інноваційного педагога професійної освіти відповідно до державної освітньої політики, з урахуванням суспільних викликів, роботодавців та ключових стейкхолдерів, який поєднає у своїй професійній діяльності теоретичну та практичну підготовки, має сформовані ключові, професійні та загальнопрофесійні компетентності, готовий конкурувати і бути активним суб'єктом на ринку праці.

**Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної освіти** – складна соціальна система, яка має на меті вдосконалення та розвиток професійно-педагогічної компетентності шляхом опанування сучасних освітніх технологій, методик загальної та професійної педагогіки, психології, а також ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, прогресивними методами організації праці, необхідними для здійснення якісної підготовки кваліфікованих робітників.

**Підсумковий контроль** проводиться з метою визначення успішності підвищення кваліфікації слухачів у вигляді захисту випускної роботи з оцінкою «зараховано» або «не зараховано». Для слухачів підвищення кваліфікації, які навчаються за очною формою навчання цей контроль здійснюється у формі заліку з оцінкою «зараховано» або «не зараховано».

**План-графік** – нормативний документ Інституту, який визначає напрями та категорії педагогічних працівників, їх кількісний склад, форми та терміни підвищення кваліфікації впродовж календарного року.

**Процедура** (від лат. *procedo* – просуваюсь, проходжу) означає офіційно встановлений порядок здійснення освітньої діяльності в університеті, послідовність дій стейкхолдерів при здійсненні участі в освітньому процесі для внесенні пропозицій для покращення якості вищої освіти в університеті.

**Профіль компетентності** – перелік ознак, які характеризують особливості компетентності та визначають кваліфікаційні вимоги до особи, яка займає відповідну посаду чи є представником відповідної професії.

**Результати навчання** – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів (Закон України «Про освіту»).

**Самостійна робота** – складник освітнього процесу, яка забезпечує індивідуалізацію розвитку ключових, професійних та загальнопрофесійних компетентностей слухачів упродовж курсів підвищення кваліфікації.

**Семінар-практикум** – вид навчального заняття, який передбачає обговорення актуальних проблем реалізації завдань освітньої політики та інноваційної освітньої й управлінської практики, набуття відповідних практичних умінь і навичок.

**Система освіти** – сукупність складників освіти, рівнів і ступенів освіти, кваліфікацій, освітніх програм, стандартів освіти, ліцензійних умов, закладів освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, учасників освітнього процесу, органів управління у сфері освіти, а також нормативно-правових актів, що регулюють відносини між ними.

**Спецкурс** – цілісна одиниця змісту курсів підвищення кваліфікації, представлена сукупністю теоретичних, семінарських, практичних занять загальним обсягом від 4 год./0,2 – 0,5 кредитів, які системно забезпечують розвиток певної професійної компетентності слухачів.

**Стажування** – набуття особою практичного досвіду виконання завдань та обов'язків у певній професійній діяльності або галузі знань. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації. Стажування педагогічних працівників в Інституті здійснюється під керівництвом науково-педагогічного працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію.

**Стейкхолдери** (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.

**Зовнішні стейкхолдери:**

- держава, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності ЗВО і основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;
- регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування;
- роботодавці (великі промислові підприємства; малі та середні підприємства; організації соціальної сфери), які зацікавлені в компетентних фахівцях;
- школярі, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору ЗВО;
- освітні установи різних типів та видів, які розташовані в регіоні дислокації ЗВО;
- інвестори, які зацікавлені у розвитку наукових досліджень й інноваційних технологій, та організації-партнери у реалізації державних і міжнародних програм з розвитку освіти і соціуму;
- кадрові агентства, зацікавлені в підборі висококваліфікованих фахівців;
- різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві.

**Внутрішні стейкхолдери:**

- різні категорії осіб, що отримують освіту (студенти бакалаврату, магістратури, вільні слухачі, аспіранти та докторанти) та їх батьки;
- науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно-управлінський персонал;
- замовники освітніх послуг (підприємства, організації, установи, фізичні особи, навчально-методичні центри);
- фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу.

**Студентоцентризований підхід (student-centered approach)** розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Протилежністю цього підходу є парадигма студента як об'єкта навчання, не спроможного на повноцінну агентність, а відтак такого, що потребує виховання і догляду. У цій парадигмі заклад вищої освіти патерналистично вирішує, що і як мають вчити студенти. Студентоцентризований підхід передбачає взаємоповагу між студентом і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь студентів у системі внутрішнього забезпечення якості ЗВО та процесах акредитації освітніх програм, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін. Посилюється роль викладача як фасилітатора. Він не лише читає лекції, а й організовує інтерактивне спілкування, сприяє особистісному розвитку студентів, формує атмосферу взаєморозуміння і довіри.

**Суб'єкт освітньої діяльності** – фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація), що провадить освітню діяльність.

**Тематична дискусія** – інтерактивний вид практичного заняття, який має дискусійний характер навколо конкретної проблемної теми, передбачає розвиток умінь у процесі використання попередньо сформованих знань;

**Тренінг** – групове інтерактивне навчальне заняття, яке ґрунтується на принципах зворотного зв'язку й активної взаємодії всіх учасників, спрямоване на закріплення знань, напрацювання вмінь і навичок відповідно до мети навчання;

**Формальна освіта** – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

**Soft skills** (м'які навички, соціальні навички чи навички успішності) дозволяють випускникам ЗВО бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність тощо. Іноді до соціальних навичок також зараховують знання іноземних мов, в першу чергу англійської мови. ЗВО повинен мати власну політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та викладачів. Ця політика також зумовлює співпрацю з працедавцями та випускниками, впливає на репутаційний капітал ЗВО. Іноді вживається синонімічний термін **transferable skills** (навички, що їх можна переносити). Мова йде про навички, що вважаються цінними на будь-якому робочому місці, незалежно від професійної сфери.



## ІХ СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дослідження сфери освіти в Україні До більшої результативності, справедливості та ефективності: звіт Світового банку (2020). Режим доступу: [https://documents1.worldbank.org/curated/en/790931568661644788/pdf/Overview.pdf?fbclid=IwAR18Sohl4nywt6qzgpVofFwcwK8GI\\_FgLjD\\_Cqt8iGoc4wgETV8\\_R8NacCo](https://documents1.worldbank.org/curated/en/790931568661644788/pdf/Overview.pdf?fbclid=IwAR18Sohl4nywt6qzgpVofFwcwK8GI_FgLjD_Cqt8iGoc4wgETV8_R8NacCo)
2. Закон України №2145-VIII «Про освіту» (2017). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Закон України 1556-VII «Про вищу освіту» (2018). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
4. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 21, ст.81) Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
5. Майбутнє ринку праці: протиборство тенденцій, які будуть формувати робоче середовище в 2030 році (2021). Режим доступу: <http://www.pwc.com/people>
6. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні: монографія (2021) / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М.Топузов (заст. голови)]; за заг. ред. В. Г. Кременя. - Київ : КОНВІ ПРИНТ, 384 с. Бібліогр.: с. 21. (До 30-річчя незалежності України). DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>
7. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» (2017). Київ. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 176 с.
8. Положення «Про впровадження європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти» / Вікторія Сидоренко, Андрій Єрмоленко. Біла Церква: БІНПО, 2021. 14 с.
9. Положення про дотримання принципів академічної доброчесності у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти. Київ: Агроосвіта, 2020. 26 с.
10. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти / наукова редакція, упорядкування В.В. Сидоренко. Біла Церква: БІНПО, 2021. 30 с.
11. Положення про організацію освітнього процесу в умовах змішаного навчання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти. Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 24 с.
12. Положення про організацію освітнього процесу за дистанційною формою навчання у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти / Вікторія Сидоренко, Анастасія Денисова. Київ: Агроосвіта, 2020. 26с.
13. Положення про організацію та проведення опитувань внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти. Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2020. 24 с.
14. Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти. Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов, Алла Лукіянчук, Тетяна Щипська. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 14 с.
15. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності (затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 7 листопада 2000 року, № 522 із змінами,

внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 30 листопада 2012 року, № 1352) Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0946-00#Text>

16. Постанова Кабінету Міністрів України № 800 від 21.08.19 р. «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Режим доступу: <https://sqe.gov.ua/law/postanova-kabinetu-ministriv-ukrain-52/>

17. Про затвердження методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти за компетентнісним підходом (наказ МОН України від 17 лютого 2021 року № 216). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-profesijnoyi-profesijno-tehnichnoyi-osviti-za-kompetentnishim-pidhodom>

18. Професійний стандарт «Майстер виробничого навчання» (наказ Міністерства економіки України від 17 серпня 2021 року, № 430-21). Режим доступу: [https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/346-430\\_majster\\_virobnicogo\\_navcanna.pdf](https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/346-430_majster_virobnicogo_navcanna.pdf)

19. Рекомендації та висновки Уповноваженого із захисту державної мови відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Розділ «Освіта і наука»). Режим доступу:

<https://mova-ombudsman.gov.ua/informuvannya/derzhavna-mova-v-riznih-sferah/osvita-i-nauka>

16. Рекомендації Уповноваженого із захисту державної мови щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та Кодексу України про адміністративні правопорушення, які стосуються обов'язкового застосування державної мови у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності Режим доступу: <https://nmv.zsmu.edu.ua/upload/mova/mova.pdf>

18. Сидоренко В.В. (2020) Потреба у нових кваліфікаціях (компетентностях) у сфері енергоефективності й енергозбереження в Україні: актуальний стан та розвиток ринку праці (у рамках проєкту «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні» (2020–2025): цифровий інформаційно-аналітичний комплекс. В. Сидоренко, А.Денисова, А.Єрмоленко, А. Хорін. Біла Церква: БІНПО. 122 с.

19. Сидоренко В. (2020). *Професійний розвиток фахівців в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти: ключові компетентності і ресурси: електронний курс*. Київ, Україна: ДУ «НМЦ «Агроосвіта». 130 с.

20. Статистичний словник (2021). Державна служба статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

21. Стратегія розвитку Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти на 2020–2025 роки. Вікторія Сидоренко. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2020. 52 с.

## ДОДАТКИ

### Додаток А

**Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення трудових функцій**

#### **А. Планувати та організовувати освітній процес:**

• підготовлювати та оновлювати навчально-методичні документи з планування професійно-практичної підготовки та вести обліково-звітну документацію;	A.1
• застосовувати різні джерела інформації щодо планування та організації освітнього процесу;	A.2
• взаємодіяти з педагогічними працівниками та соціальними партнерами щодо планування та організації освітнього процесу;	A.3
• застосовувати методики психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти;	A.4
• проектувати індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти;	A.5
• реалізовувати здоров'язбережувальний підхід до організації освітнього процесу.	A.6

#### **Б. Здійснювати освітній процес:**

• здійснювати продуктивну комунікацію зі здобувачами освіти, батьками (особами, які їх замінюють), колегами та ін.;	Б.1
• використовувати теоретичні знання та навички виконання типових завдань і здійснення технологічного процесу за робітничою спеціальністю в певній галузі виробництва;	Б.2
• експлуатувати виробниче устаткування;	Б.3
• проявляти системне мислення та творчість;	Б.4
• застосовувати інноваційні педагогічні технології;	Б.5
• використовувати цифрові технології в освітньому процесі;	Б.6
• проводити оцінювання результатів освітнього процесу та відстежувати динаміку професійного становлення здобувачів освіти;	Б.7
• формувати освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний, творчий та духовний розвиток здобувачів освіти;	Б.8
• здійснювати виховну роботу, формувати світогляд щодо розвитку суспільства і природи, духовної та професійної культури, етики, політики здобувачів освіти.	Б.9

## **В. Здійснювати методичну роботу:**

• розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики;	В.1
• використовувати цифрові технології для розв'язання методичних завдань;	В.2
• бути здатним до інноваційної діяльності, апробації та поширення її результатів;	В.3
• аналізувати та використовувати позитивну педагогічну практику.	В.4

## **Г. Професійний розвиток:**

• здійснювати самоаналіз та коригування власної професійної діяльності з урахуванням результатів педагогічного впливу;	Г.1
• розробляти та реалізовувати програму професійного самовдосконалення;	Г.2
• проводити майстер-класи, відкриті уроки, тренінги тощо;	Г.3
• вживати заходи для збереження фізичного та психологічного здоров'я, профілактики професійного вигорання.	Г.4

## **Д. Супровід планування кар'єри здобувачів освіти та зв'язок з ринком праці:**

• відстежувати динаміку професійного становлення здобувачів освіти;	Д.1
• консультувати з питань планування та побудови кар'єри;	Д.2
• забезпечувати підтримку технічної, творчої та підприємницької активності здобувачів освіти;	Д.3
• взаємодіяти з представниками державної служби зайнятості, соціальними партнерами з питань виробничої практики, працевлаштування;	Д.4
• проводити профорієнтаційну роботу. Проводити активну роботу з комплектування контингенту закладу освіти. Разом із старшим майстром та заступником директора з НВП проводити роботу щодо працевлаштування випускників.	Д.5

### Стандарт висуває вимоги до знань майстра виробничого навчання:

• сучасні наукові підходи та тенденції до організації професійного навчання;	A1.31
• структура та зміст навчально-методичних документів з планування професійно-практичної підготовки;	A1.32
• зміст та вимоги до ведення обліково-звітної документації;	A1.33
• джерела навчально-методичної, фахової літератури;	A2.31
• завдання та обов'язки педагогічних працівників і соціальних партнерів щодо взаємодії з планування та організації освітнього процесу;	A3.31
• положення про організацію освітнього процесу;	A3.32
• зміст положень, типових договорів та угод про навчання на виробництві, проходження виробничої практики;	A3.33
• методи та засоби психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти;	A4.31
• психічні процеси, якості особистості, вікові та індивідуальні особливості;	A5.31
• правила надання долікарської допомоги;	A6.31
• вимоги з охорони, безпеки та гігієни праці;	A6.32
• технічні вимоги та норми оснащення робочих місць (обладнання, інструменти, матеріали, засоби, оргтехніка, інструкційна та технологічна документація, навчальні зразки продукції);	A6.33
• засоби індивідуального і колективного захисту;	A6.34
• норми ділової української мови;	B1.31
• види, форми та особливості професійного педагогічного спілкування;	B1.32
• стратегії, тактики і техніки педагогічної взаємодії	B1.33
• структуру відповідної галузі виробництва, суть та складові виробничого процесу технології відповідної галузі виробництва;	B2.31
• технічну термінологію певної галузі виробництва;	B2.32
будову, принцип роботи виробничого устаткування;	B3.31
• теоретичні основи професійної освіти (закономірності, принципи навчання, механізми управління і самоуправління освітнім процесом);	B4.31
• форми, методи, прийоми та засоби навчання, інноваційні педагогічні технології;	B5.31
• суть, форми та принципи використання цифрових технологій в освіті;	B6.31
• структуру та зміст дистанційних курсів, методику використання елементів дистанційного навчання;	B6.32

• компетентнісний підхід до формування фахівця;	Б7.31
• критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за професією;	Б7.32
• функції і види контролю навчальних досягнень;	Б7.33
• форми, методи та засоби контролю навчальних досягнень;	Б7.34
• морально-етичні норми поведінки, професійний етикет;	Б8.31
• вимоги до освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий та духовний розвиток здобувачів освіти;	Б8.32
• індивідуальний розвиток особистості;	Б8.33
• шляхи диференціації та індивідуалізації навчання;	Б8.34
• суть, напрями, закономірності та принципи виховання;	Б9.31
• методи виховання;	Б9.32
• засоби діагностування соціальних та моральних якостей особистості	Б9.33
• завдання, зміст і форми методичної роботи;	В1.31
• зміст, структуру та вимоги до навчально-методичного комплексу	В1.32
• вимоги до визначення мети і завдань виробничої практики, уроків виробничого навчання;	В1.33
• методи, форми і засоби навчання та забезпечення взаємодії під час освітнього процесу;	В1.34
• електронні освітні ресурси, джерела цифрової інформації, загальні характеристики процесів збирання, передавання, опрацювання й накопичення цифрової інформації;	В2.31
• суть та ознаки інноваційних підходів до організації освітнього процесу;	В3.31
• основи науково-педагогічної діяльності (суть, види, етапи та методи педагогічного дослідження, педагогічний експеримент);	В3.32
• форми презентації та способи апробації результатів інноваційної діяльності;	В3.33
• етапи підготовки та вимоги до публічного виступу;	В3.34
• вимоги до публікації статей, тез доповідей;	В3.35
• актуальні проблеми та сучасні освітні тенденції;	В4.31
• критерії оцінювання педагогічної практики;	В4.32
• професійно значущі особистісні якості майстра виробничого навчання;	Г1.31
• зміст програми професійного самовдосконалення;	Г2.31

• вимоги до проведення майстер-класів, тренінгів;	Г3.31
• критерії оцінювання відкритих уроків;	Г3.32
• правила трудового розпорядку, тривалість робочого часу та часу відпочинку;	Г4.31
• права і обов'язки майстра виробничого навчання, соціальний захист та відповідальність;	Г4.32
• ознаки фізичного та психічного здоров'я;	Г4.33
• ознаки професійного вигорання, його діагностування та профілактика;	Г4.34
• критерії сформованості професійної компетентності;	Д1.31
• методи та засоби діагностування рівня сформованості професійної компетентності;	Д1.32
• первинну професійну підготовку та перепідготовку фахівців;	Д2.31
• умови, форми та програми підвищення кваліфікації;	Д2.32
• алгоритм побудови програми кар'єрного зростання; напрями та способи кар'єрного розвитку;	Д2.33
• методи активізації пізнавальної діяльності;	Д2.34
• методи активізації пізнавальної діяльності;	Д3.31
• нормативно-правове забезпечення трудових відносин;	Д4.31
• особливості функціонування служб зайнятості;	Д4.32
• загальну характеристику професії, санітарно-гігієнічні умови та безпеку праці, перспективи зайнятості;	Д5.31
• вимоги до особистості працівника, професійно важливі якості, протипоказання до навчання та виконання професійних обов'язків;	Д5.32
• завдання та обов'язки, трудові функції фахівця;	Д5.33
• умови прийому на навчання;	Д5.34
• умови навчання;	Д5.35
• діагностичний інструментарій для визначення особистісних якостей учнівської молоді та дорослих.	Д5.36

## Додаток Б

### Професійні вимоги (компетенції) до майстра виробничого навчання визначено професійним стандартом «Майстер виробничого навчання»

Професійні вимоги (компетенції) до майстра виробничого навчання визначено професійним стандартом «Майстер виробничого навчання»

Таблиця

#### Професійні вимоги (компетенції) до майстра виробничого навчання

Трудова функція	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
<b>А. Планування та організація освітнього процесу</b>	<b>А1.</b> Здатність до підготовки та оновлення навчально-методичних документів з планування професійно-теоретичної підготовки та ведення обліково-звітної документації	<b>А1.31.</b> Сучасні наукові підходи та тенденції до організації професійного навчання <b>А1.32.</b> Структура та зміст навчально-методичних документів з планування професійно-практичної підготовки <b>А1.33.</b> Зміст та вимоги до ведення обліково-звітної документації	<b>А1.У1.</b> Аналізувати актуальні тенденції в галузі професійної освіти та керуватися сучасними підходами до планування освітнього процесу. <b>А1.У2.</b> Складати робочу навчальну програму з професійно-практичної підготовки. <b>А1.У3.</b> Складати плани уроків виробничого навчання. <b>А1.У4.</b> Складати перелік навчально-виробничих робіт з професії. <b>А1.У5.</b> Вести обліково-звітну документацію (журнали виробничого навчання, спостережень, проведення інструктажів з техніки безпеки (охорони праці))
	<b>А2.</b> Здатність застосовувати різні джерела інформації щодо планування та організації освітнього процесу	<b>А2.31.</b> Джерела навчально-методичної, фахової літератури.	<b>А2.У1.</b> Здійснювати пошук необхідної навчально-методичної та фахової літератури
	<b>А3.</b> Здатність до взаємодії з педагогічними працівниками та соціальними партнерами щодо планування та організації освітнього процесу	<b>А3.31.</b> Завдання та обов'язки педагогічних працівників і соціальних партнерів щодо взаємодії з планування та організації освітнього процесу. <b>А3.32.</b> Положення про організацію навчально-виробничого процесу. <b>А3.33.</b> Зміст положень, типових договорів та угод про навчання на виробництві,	<b>А2.У1.</b> Взаємодіяти з педагогічними працівниками та соціальними партнерами щодо планування та організації освітнього процесу. <b>А2.У2.</b> Оформляти договори та угоди про проходження виробничої практики на підприємствах, установах, в організаціях та господарствах.



	<b>A4.</b> Здатність використовувати результати психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти	<b>A4.31.</b> Методи вивчення особистості та колективу	<b>A4.У1.</b> Інтерпретувати дані психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти. <b>A4.У2.</b> Планувати і організувати освітній процес відповідно до результатів психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти.
	<b>A5.</b> Здатність проєктувати індивідуальні освітні траєкторії здобувачів освіти	<b>A5.31.</b> Психічні процеси, якості особистості, вікові та індивідуальні особливості	<b>A5.У1.</b> Розробляти спільно з іншими педагогами індивідуальні програми розвитку та навчання, які потребують додаткової уваги чи мають особливі освітні потреби
	<b>A6.</b> Здатність реалізовувати здоров'язберезувальний підхід до організації освітнього процесу	<b>A6.31.</b> Правила надання долікарської допомоги. <b>A6.32.</b> Вимоги з охорони, безпеки та гігієни. <b>A6.33.</b> Технічні вимоги та норми оснащення робочих місць (обладнання, інструменти, матеріали, засоби, оргтехніка, інструкційна та технологічна документація, навчальні зразки продукції). <b>A6.34.</b> Засоби індивідуального та колективного захисту.	<b>A6.У1.</b> Надавати долікарську допомогу. <b>A6.У2.</b> Забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни. <b>A6.У3.</b> Визначати оптимальні режими праці і відпочинку. <b>A6.У4.</b> Запобігати монотонності праці й здійснювати профілактику перевтоми здобувачів освіти. <b>A6.У5.</b> Визначати відповідність робочих місць вимогам освітньої програми. <b>A6.У6.</b> Складати графік переміщення по робочих місцях. <b>A6.У7.</b> Складати перелік необхідного навчально-виробничого обладнання. <b>A6.У8.</b> Надавати пропозиції щодо реконструкції, модернізації та заміни навчально-виробничого обладнання
<b>Б. Здійснення освітнього процесу</b>	<b>Б.1.</b> Здатність здійснювати продуктивну комунікацію зі здобувачами освіти, батьками, колегами та ін.	<b>Б1.31.</b> Норми ділової української мови. <b>Б1.32.</b> Види, форми та особливості професійного педагогічного спілкування. <b>Б1.33.</b> Стратегії, тактики і техніки педагогічної взаємодії	<b>Б1.У1.</b> Володіти літературною українською мовою. <b>Б1.У2.</b> Добирати оптимальні форми педагогічного спілкування. <b>Б1.У3.</b> Організувати педагогічну взаємодію
	<b>Б2.</b> Здатність до використання теоретичних знань та навичок виконання типових завдань і здійснення технологічного процесу за робітничою спеціальністю в певній галузі виробництва	<b>Б2.31.</b> Структура відповідної галузі виробництва, суть та складові виробничого процесу технології відповідно галузі виробництва. <b>Б2.32.</b> Техніка, термінологія певної галузі виробництва	<b>Б2.У1.</b> Виконувати функції кваліфікованого робітника відповідного розряду та галузі виробництва. <b>Б2.У2.</b> Здійснювати обґрунтований вибір технологій виробництва та за потреби адаптувати її до виробничої ситуації.

			<b>Б2.У3.</b> Використовувати технологічну термінологію певної галузі виробництва
	<b>Б3.</b> Здатність використовувати виробниче устаткування	<b>Б2.31.</b> Будова, принцип роботи виробничого устаткування	<b>Б3.У1.</b> Використовувати різні види виробничого устаткування
	<b>Б4.</b> Здатність до прояву системного мислення та творчості	<b>Б4.31.</b> Теоретичні основи професійної освіти (закономірності, принципи навчання, механізми управління і самоуправління освітнім процесом)	<b>Б4.У1.</b> Здійснювати процес навчання згідно із закономірностями пізнавального розвитку здобувачів освіти. <b>Б4.У2.</b> Реалізовувати міжпредметні зв'язки <b>Б4.У3.</b> Коригувати план уроку відповідно до умов освітнього процесу. <b>Б4.У4.</b> Виконувати пошук нових способів розв'язання навчальних та виробничих завдань, проявляти гнучкість та креативність
	<b>Б5.</b> Здатність застосовувати інноваційні педагогічні та виробничі технології	<b>Б5.31.</b> Форми, методи, прийоми та засоби навчання, інноваційні педагогічні та виробничі технології	<b>Б5.У1.</b> Здійснювати обґрунтований вибір сучасних методик та технологій навчання з метою формування професійних і ключових компетентностей здобувачів освіти. <b>Б5.У2.</b> Застосовувати сучасні технології та методики навчання з урахуванням мети, особливостей підготовки, змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей здобувачів освіти
	<b>Б6.</b> Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі	<b>Б6.31.</b> Цифровізація освіти, суть, форми та принципи використання цифрових технологій в освіті. <b>Б6.32.</b> Структура та зміст дистанційних курсів, методика використання елементів дистанційного навчання	<b>Б6.У1.</b> Застосовувати цифрові технології в освітньому процесі; <b>Б6.У2.</b> Розробляти дистанційні курси та використовувати їх в освітньому процесі, проводити елементи дистанційного навчання
	<b>Б7.</b> Здатність проводити оцінювання результатів освітнього процесу та відстежувати динаміку професійного становлення здобувачів освіти	<b>Б7.31.</b> Компетентнісний підхід до формування фахівця. <b>Б7.32.</b> Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за професією. <b>Б7.33.</b> Функції і види контролю навчальних досягнень. <b>Б7.34.</b> Форми, методи та засоби контролю навчальних досягнень.	<b>Б7.31.</b> Визначати тенденції та динаміку дидактичного процесу. <b>Б7.32.</b> Оцінювати навчальні досягнення здобувачів освіти за визначеними критеріями. <b>Б7.33.</b> Складати контрольні завдання, здійснювати поточний, проміжний та підсумковий контроль, оцінювання повноти і своєчасності виконання здобувачами освіти навчально-виробничих завдань,

			<p>результатів опанування професійних компетентностей і навчальних модулів у процесі виробничого навчання та виробничої практики.</p> <p><b>Б7.33.</b> Використовувати механізми забезпечення виробничої дисципліни і стимулювання праці.</p> <p><b>Б7.33.</b> Коригувати педагогічну діяльність з огляду на навчальну ситуацію.</p>
	<p><b>Б8.</b> Здатність до формування освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий та духовний розвиток здобувачів освіти</p>	<p><b>Б8.31.</b> Морально-етичні норми поведінки, професійний етикет</p> <p><b>Б8.32.</b> Вимоги до освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий та духовний розвиток здобувачів освіти</p> <p><b>Б8.33.</b> Індивідуальний розвиток особистості.</p> <p><b>Б8.34.</b> Шляхи диференціації та індивідуалізації навчання.</p>	<p><b>Б8.У1.</b> Ознайомлювати здобувачів освіти з морально-етичними нормами поведінки та забезпечувати їх дотримання.</p> <p><b>Б8.У2.</b> Дотримуватись професійного етикету.</p> <p><b>Б8.У3.</b> Реалізовувати індивідуальні програми розвитку та навчання здобувачів освіти</p> <p><b>Б8.У4.</b> Ураховувати вікові та індивідуальні особливості, потреби здобувачів освіти під час добору змісту, методів, засобів і форм навчання</p>
	<p><b>Б9.</b> Здатність здійснювати виховну роботу, формувати світогляд щодо розвитку суспільства і природи, духовної та професійної культури, етики, політики здобувачів освіти</p>	<p><b>Б9.31.</b> Суть, напрями, закономірності та принципи виховання.</p> <p><b>Б9.32.</b> Методи виховання.</p> <p><b>Б9.33.</b> Засоби діагностування соціальних та моральних якостей особистості</p>	<p><b>Б9.У1.</b> Використовувати різні методи виховання.</p> <p><b>Б9.У2.</b> виявляти гуманізм та толерантність у ставленні до здобувачів освіти.</p> <p><b>Б9.У3.</b> Відстежувати динаміку формування соціальних і моральних якостей здобувачів освіти та оцінювати перебіг процесу виховання</p>
<p><b>В. Здійснення методичної роботи</b></p>	<p><b>В1.</b> Здатність розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики</p>	<p><b>В1.31.</b> Завдання, зміст і форми методичної роботи.</p> <p><b>В1.32.</b> Зміст, структура та вимоги до навчально-методичного комплексу.</p> <p><b>В1.33.</b> Вимоги до визначення мети і завдань виробничої практики, уроків виробничого навчання.</p> <p><b>В1.34.</b> Методи, форми і засоби навчання та забезпечення взаємодії під час освітнього процесу.</p>	<p><b>В1.У1.</b> Розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання і виробничої практики.</p> <p><b>В1.У2.</b> Формувати мету і завдання виробничої практики, уроків виробничого навчання</p> <p><b>В1.У3.</b> Добирати методи, форми і засоби навчання та забезпечувати взаємодію учасників освітнього процесу</p>

	<b>В2.</b> Здатність використовувати цифрові технології для розв'язання методичних завдань	<b>В2.31.</b> Електронні освітні ресурси, джерела цифрової інформації, загальні характеристики процесів збирання, передавання, опрацювання й накопичення цифрової інформації	<b>В2.У1.</b> Здійснювати ефективний пошук, структурування та оцінювання достовірності інформації, її адаптацію до особливостей освітнього процесу і дидактичних вимог
	<b>В3.</b> Здатність до інноваційної діяльності, апробації та поширення її результатів.	<b>В3.31.</b> Суть та ознаки інноваційних підходів до організації освітнього процесу. <b>В3.32.</b> Основи науково-педагогічної діяльності (суть, види, етапи та методи педагогічного дослідження, педагогічний експеримент) <b>В3.33.</b> Форми презентації та способи апробації результатів інноваційної діяльності. <b>В3.34.</b> Етапи підготовки до публічного виступу. <b>В3.35.</b> Вимоги до публікації статей, тез доповідей.	<b>В3.У1.</b> Реалізовувати інноваційні підходи до організації освітнього процесу. <b>В3.У2.</b> Визначати практичне значення результатів інноваційної діяльності. <b>В3.У3.</b> Обирати відповідні форми і методи презентації результатів інноваційної діяльності та методичних розробок. <b>В3.У4.</b> Готувати доповіді про результати інноваційної діяльності. <b>В3.У5.</b> Готувати статті, тези.
	<b>В4.</b> Здатність до аналізу та використання позитивної педагогічної практики	<b>В4.31.</b> Актуальні проблеми та сучасні основні тенденції. <b>В4.32.</b> Критерії оцінювання педагогічної практики.	<b>В3.У1.</b> Аналізувати педагогічну практику; <b>В4.У2.</b> Здійснювати оцінювання педагогічної практики та прогнозувати можливість і доцільність <b>В4.У3.</b> Адаптувати та впроваджувати позитивну педагогічну практику в конкретних умовах освітнього процесу
<b>Г. Професійний розвиток</b>	<b>Г1.</b> Здатність до самоаналізу та коригування власної професійної діяльності з урахуванням результатів педагогічного впливу	<b>Г1.31.</b> Професійно значущі особистісні якості майстра виробничого навчання	<b>Г1.У1.</b> Критично оцінювати сформованість професійно значущих особистісних якостей, результати педагогічного впливу;
	<b>Г2.</b> Здатність до розроблення та реалізації програми професійного самовдосконалення	<b>Г2.31.</b> Зміст програми професійного самовдосконалення	<b>Г2.У1.</b> Розробляти та реалізовувати програму професійного самовдосконалення.
	<b>Г3.</b> Здатність до проведення майстер-класів, відкритих уроків, тренінгів тощо	<b>Г3.31.</b> Вимоги до проведення майстер-класів, тренінгів <b>Г3.32.</b> Критерії оцінювання відкритих уроків.	<b>Г3.У1.</b> Проводити майстер-класи, відкриті уроки, тренінги.
	<b>Г4.</b> Здатність вживати заходи щодо збереження фізичного та психологічного здоров'я, профілактики професійного вигорання	<b>Г4.31.</b> Правила трудового розпорядку, тривалість робочого часу та часу відпочинку. <b>Г4.32.</b> Правила та обов'язки майстра виробничого навчання, соціальний захист та відповідальність.	<b>Г4.У1.</b> Раціонально розподіляти робоче навантаження, запобігати перевтомі. <b>Г4.У2.</b> Відстежувати стан фізичного та психічного здоров'я, проходити медогляд, звертатись по медичну допомогу.

		<p><b>Г4.33.</b> Ознаки фізичного та психічного здоров'я.</p> <p><b>Г4.Р4.</b> Ознаки професійного вигорання, його діагностування та профілактика.</p>	<p><b>Г4.У3.</b> Організувати комфортне робоче місце.</p> <p><b>Г4.У4.</b> Володіти техніками саморегуляції, підвищення стійкості до стресу</p>
<b>Д. Супровід планування кар'єри здобувачів освіти та зв'язок з ринком праці</b>	<b>Д1.</b> Здатність до відстеження динаміки професійного становлення здобувачів освіти	<p><b>Д1.31.</b> Критерії сформованості професійної компетентності.</p> <p><b>Д1.32.</b> Методи та засоби діагностування рівня сформованості професійної компетентності</p>	<b>Д1.У1.</b> Оцінювати стан сформованості професійної компетентності.
	<b>Д2.</b> Здатність консультувати з питань планування та побудови кар'єри	<p><b>Д2.31.</b> Первинна професійна підготовка та перепідготовка фахівців.</p> <p><b>Д2.32.</b> Умови, форми та програми підвищення кваліфікації.</p> <p><b>Д2.33.</b> Алгоритм побудови програми кар'єрного зростання.</p> <p><b>Д2.34.</b> Напрями та способи кар'єрного розвитку</p>	<p><b>Д2.У1.</b> Надавати інформацію про умови, форми та програми підвищення кваліфікації і перепідготовки фахівців.</p> <p><b>Д2.У2.</b> Складати програму кар'єрного зростання</p>
	<b>Д3.</b> Здатність до забезпечення підтримки технічної, творчої та підприємницької активності здобувачів	<b>Д3.31.</b> Методи активізації пізнавальної діяльності	<b>Д3.У1.</b> Застосовувати методи активізації пізнавальної діяльності
	<b>Д4.</b> Здатність взаємодіяти із соціальними партнерами з питань виробничої практики, працевлаштування	<b>Д4.31.</b> Нормативно-правове забезпечення трудових відносин	<b>Д4.У1.</b> Налагоджувати та підтримувати зв'язки з державною службою зайнятості, соціальними партнерами з питань працевлаштування, виробничої практики.
	<b>Д5.</b> Здатність проводити профорієнтаційну роботу	<p><b>Д5.31.</b> Загальна характеристика професії, санітарно-гігієнічні умови та охорона праці, перспективи зайнятості.</p> <p><b>Д5.32.</b> Вимоги до особистості працівника, професійно важливі якості, протипоказання до навчання та виконання професійних обов'язків.</p> <p><b>Д5.33.</b> Завдання, обов'язки, трудові функції фахівця.</p> <p><b>Д5.34.</b> Умови прийому на навчання.</p> <p><b>Д5.35.</b> Умови навчання.</p> <p><b>Д5.36.</b> Діагностичний інструментарій для визначення особистості якостей учнівської молоді та дорослих</p>	<p><b>Д5.У1.</b> Пояснювати вимоги, завдання та обов'язки, трудові функції фахівця.</p> <p><b>Д5.У2.</b> Презентувати інформацію про умови прийому на навчання та умови навчання.</p> <p><b>Д5.У3.</b> Використовувати діагностичний інструментарій для визначення особистісних якостей</p>



Навчальне видання

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА  
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ  
МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ  
ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Автори-розробники:

**СИДОРЕНКО Вікторія Вікторівна ;  
ЮДЕНКОВА Олена Петрівна;  
ШЕВЧУК Світлана Степанівна**

Верстка, дизайн:

**ЛУК'ЯНЕЦЬ Ірина Михайлівна**

